

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata. Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$7.00
pusei metų — 6 months .. \$4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Publisher in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 21 "Keleivis" telefonas AN 8-3071 SO. BOSTON, MASS., 1971 METŲ GEGUZĖS - MAY 25 67-TIEJI METAI

Formuojasi graži iliuzija, kad pasaulis žengia į taiką

Raudonoji Kinija tiesia pirštą Amerikai, Amerika — ranką Sovietijai, Anglija — Europos žemyno valstybėms. O gal tai glostymas gerklės prieš smaugimą?

Susumavę paskutinio laikotarpio politinius įvykius, optimistai gali įžiūrėti gana paguodžiantį vaizdą. Tarytum pasaulis jau tikrai žengia į pastovios ar gal net ir "amžinos" taikos erą.

Va, komunistinė Kinija, kuri iki šiol rytą ir vakarą teikė vadinamuosius Vakarų "imperialistus", staiga su šypsena iškišo pro bambuko uždangą JAV pingponginkams, o drauge netiesioginiai ir vyriausybės savo pirštą, kurį amerikiečiai sugriebė abiem rankom. To rezultate jau šiek tiek pritrilo bent anglų kalba saukiami kiniečių praeikimai Amerikai, ir kalbama net apie formalų diplomatinį santykių užmezgimą. Kinijos įsodinimą į Jungtines Tautas ir aukštų valstybės pareigūnų pas vienas kitą pasisvečiavimus taikos laibui.

Antras ženklas — Sovietų Sąjunga sutiko derėtis dėl puolamųjų ir gynybos atominių ginklų gamybos apribojimo, kariuomenės atitraukimo Europos zonoje ir

kitų taikos nuotaiką stiprinančių veiksnių. Nors tokių derybų rezultatus dar sunku numatyti, bet pats sutikimas dėl to derėtis Amerikoje jau sukėlė entuziazmą, ir netgi patys prezidentas Nixonas rado reikalo tai specialiai pranešti tautai per televiziją.

Pridėkime dar, kad Kanados ministras pirmininkas Trudeau buvo šilčiausiai sutiktas Maskvoje taip pat geresnių santykių labui, kad Rumunijos premjeras Nicolae Ceausescu pirmą kartą lankosi Kinijoje, neva tai siekdamas Kiniją sutaukinti su Sovietų Sąjunga ir kartu dar labiau praskleisti jos uždangą ir Vakarų pasauli, kad Anglija priimama į Europos Bendrosios rinkos valstybių išskėstą glėbį. — ir matysite jau beveik tai, ko norite: pasaulinę taiką.

Taigi, tokios šviesos apakinti kaikurie JAV senatoriai jau siūlo Amerikai vienašališkai iš anksto nežinti Europos namo amerikiečių kariuomenę ir dar greičiau bėgti iš Indokinijos, paliekant ją komunistų malonei.

Deja, tamsesni ateities pranašai ir šitame vaizde įžiūri daug juodų dėmių. Jie nurodo, kad sutartys su sovietais nėra vertos nė to popirgalio, kad komunistinis blokas vistik ginkluojasi, kad sovietai stiprina Artimuosiuose Rytuose, kad Egiptas rengiasi suvaryti Izraelio žydus į vandenį, kad Kinija ir toliau neatsisako nušluoti nuo Taiwano salos Čiang Kai-šeką, o be to, atsiminti iš Sovietų S-gos užgrobtas žemes, — ir to gražiausio vaizdo neliks nė šešėlio.

Gi istorikai aiškina, kad dar nėra ko džiaugtis, nes tautos ir valstybės, prieš pradėdamos smaugtis, visad labai švelniai glostydavo viena kitos gerklę...

"Juodųjų žydų" riaušės Jeruzalėj

Jauni žydai iš Azijos ir Afrikos kelias valandas kovojo Jeruzalės miesto centre su policija, daužė langus ir sustabdė eismą.

Mat, Europos ir Amerikos žydai labai skiriasi nuo Afrikoje ir kituose rytų kraštuose gimusių. Pastarieji skundžiasi, kad "baltieji žydai" juos skriaudžia. Jie įsteigė savo organizaciją, pavadinę ją "Juodąja panteira", nors su tokio pat vardo negrų organizacija ji, sako, nieko bendra neturinti.

Tai vaizdas iš Turkijos Burdur vietovės po paskui tinių metu ten įvykusio stipraus žemės drebėjimo.

Iš Vilniaus į Maskvą žuvo kovotojas dėl per 90 minučių

Iš Vilniaus į Maskvą kasdien skrenda 9 lėktuvai. Kijevo — 5, į Rygą — 3, į Kauną — 10, o į Palangą ir Klaipėdą vasaros metu net 21.

Į Maskvą nukristi trunka apie pusantros valandos, į Kauną — pusvalandį, į Palangą — valandą.

Skridimas į Maskvą kainuoja 16 rublių, į Rygą — 9, į Kauną — 2, į Palangą — 6,5 rublio.

Medalis už žmogaus išgelbėjimą

Du "The Associated Press" Concordo, N.H., skyriaus bendradarbiai — Adolfas Bernotas ir Robertas Lambertas 1970 m. liepos 4 d. išgelbėjo 67 metų žmogų, kuris įvažiavo automobiliu į ežerą ir būtų nuskendęs, jei ne minėtųjų laikraštininkų pagalba. Praeitą savaitę jie buvo iškilmingai atžymėti medaliais kaip piliečiai-didvyriai.

Leningrade nuteisė 9 žydus

Leningrado teismas nuteisė 9 žydus nuo 1 iki 10 metų kalėjimo. Jie buvo kaltinami dėl mėginimo pagrobti lėktuvą ir dėl priešsąjoniškos veiklos.

Kitą mėnesį panašus teismas numatomas Latvijos sostinėje Rygoje ir Moldavijos sostinėje Kišineve.

Britanijos karalienė per metus gauna 1 mil. 20 tūkst. dolerių. Ji prašo parlamentą tą sumą padidinti, nes negalinti išsiversti. Karalienė yra laikoma viena turtingiausių žemės gyventojų.

Izraelio sveikatos viceministras paskirtas arabas Abdul Aziz el Zuabi. Tai pirmas arabas, kuris užėmė tokią aukštą vietą Izraelio vyriausybėje. Jo brolis yra parlamento vicepirmininkas.

Latvijos laisvės demonstracijų tikrieji vadovai

Geguzės 23 d. vakare Wallstone, Mass., automobilis suvažinėjo Osvaldo Blumitą, 57 m. amžiaus. Velionis buvo Anglijoje baigęs teologijos mokslus, Latvijoje labai daug veikė labdaros ir švietimo srityje. 1939 m. atvyko į bapristų kongresą JAV-se atstovauti Latvijos ir Lietuvos bapristams ir čia pasiliko.

Gyvendamas JAV-se velionis vertėsi nekilnojamojo turto pardavimo tarpininkavimu, žodžiu ir raštu aiškino saviškiams ir kitiems, kiek blogo komunistai padarė Baltijos kraštams. Bostone jis buvo vienas uoliausių kovotojų prieš savo krašto pavergėjus.

Nužudė Izraelio konsulą

Praeitą savaitę teroristai Turkijos mieste Istambule pagrobė ir nužudė Izraelio generalinį konsulą Ephraim Elromą. Vyriausybės įstaigos imasi visų priemonių nusikaltėliams surasti. Policija sako jau žinanti jų pavardes.

Tas konsulas seniau buvo Izraelio policijos tarnyboje ir tardė garsųjį nacį Eichmaną, kuris žydų buvo sugautas ir nuteistas mirti.

Turkijos teroristai už konsulą reikalavo paleisti visus suimtuosius revoliucinio sąjūdžio narius, bet vyriausybė to reikalavimo nevykdė.

Gausi Italijos delegacija, net užsienio prekybos viceministro vadovaujama, išvyko į Kiniją tartis prekybos išplėtimo reikalus. Aišku, tokiame pasikalbėjime nebus užmiršti ir politiniai klausimai, nes Kinija dabar medžioja sau rėmėjus Taiwanui išstumi iš J. Tautų.

Pietų vietnamiečiai pradėjo didelę ofensyvą prie Laos ir Kambodijos susilietimo kampo.

Sovietų prezidentas vyksta Egiptan 'draugiško pokalbio'

Nori iširti padėtį po nepavykusio perversmo ir patikrinti Egipto "istikimybę" sovietams.

Nepavykusios prososietinės grupės politikų ir karių pastangos nuversti Egipto prezidentą Sadat, matyt, laikinai sumaišė ir Maskvos kortas Artimųjų Rytų žaidime, ir dabar tenka išlyginti atsiradusius keblumus ir planuoti naujus veiksmus.

Kiek Egipto politinis smūgis paveikė Kremlį, rodo ir tas faktas, kad prireikė šią savaitę siųsti į Egiptą net Sovietų S-gos prezidentą Podgarnį su plačiu delegacijos sąstatu aiškintis pasikeitusią padėtį vietoje.

Oficialiai sakoma, kad Nikolai Podgornis atvykęs prezidento Anwar Sadato kviečiamas tik "draugiškam pasikalbėjimui", bet nėra abejonės, kad sovietai tokio pakvietimo pareikalavo, nes pats Podgornis dar neseniai su Sadatu jau buvo ilgį "draugiškai" kalbėjęs.

Diplomatiniai korespondentai mano, kad ši sovietų delegacija bandys įtikinti prez. Sadatą, kad Maskva prie ruošto perversmo nėra prikišusi savo pirštų, nors eilė faktų ir perversmininkų politinės pažūros liudija priešingai. Podgornis taip pat noris netiesioginiai sušvelninti perversmininkų padėtį, nes jiems gresia teismas ir kankinimai gal net ir mirties bausmė.

Be to, sovietai nori įsitikinti, ar prez. Sadatas ne-

keičias savo politinės linijos po JAV užsienio reikalų sekretoriaus Rogers vizito, ar jis nepasidavęs perversnis Vakarams. Tai sovietams yra nepaprastai svarbu, nes jie Egiptan sukliše ne tik bilionus rublių, daugybę savo vadinamųjų "specialistų", bet, kaip vakariečių žvalgyba skelbia, ten jau prisivežę ir atominių ginklų, kurie nukreipti ne tiek prieš Izraelį, kiek prieš NATO laivyną Viduržemio jūroje.

Nors Sadatas neabejotinai žino sovietų vaidmenį ruoštame perversme ir jų tikruosius ateities siekius, bet jis šiuo metu negali apsieiti ir be Kremliaus paramos kovoję prieš Izraelį. Dėl to, nors sukilėliai ir stengėsi jam išskasti duobę, jis vistiek nori išlaikyti gerus santykius su Sovietų Sąjunga. Taigi jis į šį susitikimą su Podgorniu žiūri labai rimtai, ir pasitarimuose, kuriuose basia nagrinėjami kariniai ir politiniai klausimai, dalyvaus dar Egipto ministras pirmininkas Mahmud Fawzi, užsienio reikalų ministras Mahmud Riad ir karo ministras gen. Mohamed A. Sadek.

Aišku, kad šiuos Egipto ir Sovietų S-gos "draugiškus" pokalbius su dideliu dėmesiu seka Izraelis, nes nuo jų priklauso didesnis ar mažesnis Egipto linkimas į taikos derybas.

Argentinoje ir vėl pagrobė diplomatą

Trečiajame pagal didumą Argentinos mieste Rosario Revoliucinės liaudies armijos teroristai pagrobė Britanijos konsulą Stanliją Sylvesterį. Per paskutiniuosius 14 mėnesių tai jau trečias politinis pagrobimas.

Lėktuvo nelaimėje žuvo 75 žmonės

Tai įvyko Jugoslavijoje, kai sudužo lėktuvas, nusišalęs iš Rijeko aerodromo. Žuvo 72 anglai, skridę šiuo sovietiniu lėktuvu atostogauti prie Adrijos jūros, ir 3 igulos nariai.

Buvęs Lenkijos komunistų vadas Gomulka privestas pasitraukti iš Valstybės tarybos, kurioje yra 16 narių. Dabar jis bėra tik paprastas šeimo narys.

Prezidento Nixono dukters Tricijos ir Edwardo Coxo vestuvės bus birželio 12 d.

Naujasis Egipto krašto apsaugos ministras gen. Mohamed Sadek.

Pašalintas iš pareigų Egipto krašto apsaugos ministras gen. Mohamed Fawzi.

Birželio 7 d. bus teisiamas gen. Carl Turner už tai, kad jis pardavinėjo ginklus, kuriuos policija buvo konfiskavusi įvairiose riaušėse ir dovanojusi jam naudoti mokymo reikalus.

Frank (artificially) is a sentence from the text, likely a typo or a fragment of a sentence.

Prašau jūsų laikraščio man nebesiuntinėti

Kiekvienas mūsų turime labai gerą draugą, nors ne visom jų nuomonėm sutinkame, nueiname į susirinkimą, nors ten ne visi kalbėtojai visada kartoja tikrai mūsų vienybės samprotavimus, pakartotinai apsilankome savo bičiulių vardinėse, gimtūvėse ar kitokių pagerbtuvėse, nors ne visi tenyksiškai svečiai mums malonūs ar priimtini. Taigi dėl to, kad ne visada ir ne visi yra visiškai tokie kaip mes patys, dar nedarome didelės tragedijos, — neatsižegnojame senų draugų, nenustojame lankytis susirinkimuose ir neišdaužome savo šeimynines suaktyvintus bičiuliams akmenimis langų.

Bet jau kaip ir atvejais yra visai kitoks mūsų elgesys, kai susiduriame su spauda. — ypač laikraščiu ar žurnalu, — kur ne visi straipsniai dėsto ar patvirtina tik mūsų vienybės nuomonę, o kaip kurie ryškina mintis, priešingą mūsų senesniems įsitikinimams, ar dar kelia faktus, kurie mums nemalonūs ir priekiamai rodo, ko mes nenorime iš tolo matyti. Kaip mes reaguojame tada?

Atrodo, kad nepatenkintas skaitytojas galėtų pareikšti ano straipsnio autoriui gerai argumentuotą savo priešingą nuomonę, įrodyti ano nuklydimus, logiško mąstymo trūkumus, arba, jei to nesugeba, palaukti, kol kiti tai padarys. Be to, toks skaitytojas gali ir toliau pasilikti su savo atskira nuomone, nesgi niekas jo neprieivartauja keisti pažūrą į vieną ar kitą jo apsvaistytą klausimą.

Deja, redakcijų patyrimas rodo, kad kaip kurie skaitytojai tiesiog reikalauja, kad visi straipsniai būtinai dėstytų ar patvirtintų tik jų vienybės nuomonę. Jeigu to nėra, tai pati skubiausia ir aiškiausia reakcija į nepatinkamą straipsnį paprastai yra pikta ranka sukreivintas labai trumpo turinio laiškas redakcijai:

"Gerbiamieji! Prašau jūsų laikraščio daugiau man nebesiuntinėti!"

Ir taškas. Tas klausimas jau išspręstas.

Mes dar galėtume suprasti ar pateisinti kokio nors paprasto isteriškos prigimties žmogelio tokį atliepą. Bet ką sakyti apie išmąstintą, net aukštuosius mokslus baigusį, apie kokį nors užsėdusį gana atlašią ir aukštai iškeltą visuomeninio pareigūno kėdę? Argi šitokie "protestantai" tegali kalbėtis tik su savo vienminte pačia bei kitais savo siauros aplinkos nuolankiais pataikūnais ir gal dar patys su savimi? Negi jie niekad nepasikaito jokios priešingų pažiūrų knygos, nors su ja ir nesutiktų? Negi jie niekad nenori girdėti jokio priešingo žodžio? Tai iš kur kilęs tas jų "visapusiškas" išsilavinimas, tas jų vienybės nuomonės nepaliekiamas teisingumas? Kaip gali jie įgyvendinti tą visų pageidaujamą toleranciją visuomeninėje veikloje, jeigu jos nėra šešėlis nepakenciamas galvoje?

Mirė Jurgis Paknys

Gegužės 13 d. vietos ligoninėje mirė savo sodyboje tarp Thompsono ir Putnamo, Con., gyvenęs Jurgis Paknys, prieš 54 metus gimęs Lietuvos Banko direktoriaus Juozo Paknio šeimoje Kaune.

Velionis Jurgis baigė Kaune gimnaziją ir studijavo ekonomiką Vytauto Didžiojo universitete. Iš jaunų dienų jis domėjosi visuomeniniu gyvenimu ir suartėjo su socialdemokratais.

Jo tėvas Juozas Paknys buvo nuosirdus visuomenininkas, visur ir visada daugiau rūpinosi bendrais reikalais, negu savo asmeniskais. Bet jis nemėgo save reklamuoti, nesiveržė pirmą kartą, veikė tyliai. Nors jis buvo didžiai atsakingose ir reikšmingose Lietuvos Banko direktoriaus pareigose, nors daugiausia jo rūpesčių ir pastangomis buvo sukurta pastovi Lietuvos valiuta, bet ar daug kas ką nors žinojo apie Juozą Paknį? Jis tebuvo kruopštus savo srities darbininkas ir net nemėgo miesto gyvenimo. Bet aplinkybės taip susiklostė, kad turėjo gyventi mieste, o a-

pie kaimą tik svajoti ir tik retu laisvalaikio nuvykti pasilėsti Džukijoje vaikams įgytame ūkyje.

Tėvo būdo savybes paveldėjo ir sūnus Jurgis.

Karui ištikus ir okupacijoms užgriuvus, Paknių šeima pasitraukė į Vakarus. Toje klaidžioje ano meto kelionėje ir nežinomą ateitį ji, kaip ir daugelis kitų, išsibarstė. Jurgis pateko į kareivinę vokiečių okupantų organizuotą darbo grupę. Tėvai apsigyveno Vienoje, Austrijos sostinėje, ir labai rūpinosi savo 4 sūnų, ypač Jurgio, likimu.

Vienoje Juozas Paknys buvo išrinktas Lietuvių Sąjungos valdybos nariu ir dirbo jos būstinėje. Iš ten atsilankė lietuvių buvo stengiamasi ką nors sužinoti apie Jurgio likimą, bet nesisekė. Jo motina buvo didelio rūpesčio apimta, bet tėvas vis ramiai ją guosdavo: "Jurgis neprapuls, jis atsiras".

Ir tikrai, metams praslinkus, Pakniams jau apsigyveno Bavarijos kalnuose, vie-

ną gražią gegužės dieną Ieva Paknienė, stovėjusi prie lango, džiaugsmingai susuko:

"Jurgelis pareina!" Tai būta tokio motinos ir tėvo džiaugsmo, kurį žodžiais sunku nusakyti, bet tėvas ir tada ramiai ir tyliai atsilepė:

"Sakiau, kad Jurgis neprapuls, sugrįš."

Velionis Jurgis, atsikėlęs į JAV, kurį laiką gyveno New Yorke, bet vis dairėsi, kaip iš to triukšmingo miesto pasprukti. Pasitaikė gera proga. Jis vedė. Žmona paveldėjo iš savo tėvų žemės ūkio sodybą netoli Thompsono, Conn. Jurgis nesvyruodamas ten įsikūrė.

Sodyba buvo apleista, reikėjo ją sutvarkyti. Lėšų nebuvo, todėl jis dienomis dirbo fabrike Worcesterio, o vakarais ir savaitgaliais tvarkė sodybą. Joje pastatė tokias patalpas, kurios tikty ir vasarotojams. Ir tikrai čia ne vieną vasarą vasarąjo Lietuvos generalinis konsulas J. Budrys, prf. St. Kairys, K. Bielinis, iš Bostono atsilankydavo Keleivio redakcijos bendradarbiai J. Januškis su žmona J. Sonda ir kiti Jurgio bičiuliai. Ten keli kartus vasaros metu buvo suvažiuavę ir Amerikos Lietuvos Socialdemokratų Sąjungos atstovai savų reikalų aptarti.

Žodžiu, Paknių sodyba virto daugelio mėgiama poilsio vieta, nes čia kiekvienas galėjo jaustis kaip Lietuvoje ir naudotis labai rūpestinga šeimininkų Jurgio ir jo žmonos bei motinos globa.

Ir štai negailėstingoji mirtis nutraukė tos vietovės šeiminko gyvybę.

Velionis buvo pašarvotas šalinskienės laidojimo įstaigoje New Yorke. Gegužės 16 d. vakare bažnytinės apeigos atliko kun. Pikturka, atsisveikinimo žodžius tarė kun. P. Dagys, B. Spūdienė, J. Kiznis, J. Vilkaitis ir kt. Visi gailėjosi, kad netekome gero, kuklaus tautiečio, kuris ilgai išliko visų prisiminimuose.

Gegužės 17 d. velionis palaidotas Šv. Jono kapinėse. Čia ir amžino poilsio vietą palydėjo kun. Petrauskas.

Velionis paliko liūdinčią žmoną Adelę, motiną Ievą, brolius Stepą, Juozą ir Joną.

Visiems velionio Jurgio artimiesiems ir bičiuliams giliausia užuojauta.

J. Vilkaitis

KAIP YRA TELKIAMI DEMONSTRANTAI?

New Yorko valstijos universiteto kolegijos Brockporte instruktorė Patricia Horsman teisme prisipažino, kad ji grąsino studentams sukišti per egzaminus, jeigu jie nedalyvaus prieš karą nukreiptose demonstracijose.

Sproguos vienai 10 megatonų vandenilinei bombai, išsiskiria daugiau energijos, negu turėjo sprogmenys, pagaminti visam pasauliui per antrąjį pasaulinį karą.

Lietuvos gyventojai sovietų statistikos šviesoje

Sovietų Sąjungoje ir okup. Lietuvoje 1970 m. sausio 15 d. įvykus gyventojų surašymui, Maskvos Centrinė Statistikos Valdyba pateikė antrąjį tos valdybos pranešimą (Tiesa, nr. 89, balandžio 17 d.).

Naujasis pranešimas liečia Sovietų Sąjungos tautybes — surašymo duomenis, Sovietų S-gos gyventojų sudėtį pagal lytį, amžių, santuokų skaičių, išsilavinimą, tautybę, kalbą ir pragyvenimo lėšų šaltinį.

Prieš tai Sovietų S-goje vykęs gyventojų surašymas buvo 1959 m. Dabar palyginami abiejų surašymų ir dar senesni duomenys.

Kiek gyventojų Sovietų Sąjungoje

Pagal paskelbtus duomenis, 1970 m. sausio 15 d. gyventojų skaičius siekė 241.7 mil., tuo tarpu 1959 m. jų buvo 208.8 mil., gi 1938 m. — 190.7 mil. Idomesnis bruožas — gyventojų skaičius žymiai padidėjo miestuose ir sumažėjo kaimuose, tiksliau — kolchozuose. Būtent, 1959 m. kaimuose gyveno 108.8 mil. gyventojų, o miestuose — 100 mil., gi 1970 m. miestuose jų jau buvo 136 mil., o kolchozuose bei sovchozuose — 105.7 mil., arba santykiu buvo 56:44.

Kiek gyventojų Lietuvoje

Mums įdomūs duomenys, liečią gyventojus Lietuvoje, kitose Baltijos valstybėse. Dabar paskelbta, kad gyventojų skaičius Lietuvoje 1970 m. sausio 15 d. siekė 3,128,000, gi 1959 m. gyventojų surašymo duomenimis jų buvo 2,711,000. Taigi per 11 metų gyventojų skaičius padidėjo 417,000.

Kituose Baltijos kraštuose — Latvijoje 1970 m. gyventojų buvo 2,364,000, gi 1959 m. — 2,093,000, padidėjimas — 271,000; Estijoje 1970 m. gyventojų buvo 1,356,000, gi 1959 m. — 1,197,000, padidėjimas — 159,000.

Lietuviai visoje So. S-goje ir Lietuvoje, jų skaičius

Paskelbtame pranešime gyventojų paskirstymui pagal tautybę ir gimtąją kalbą skirtas 14 skyrius. Nurodyta, kad surašymo metu tautybės ir kalbos buvo užrašomos pagal pačių surašomųjų pareiškimus, gi vaikų tautybė buvo užrašoma pagal jų tėvų pareiškimus.

Dabar paskelbta: **lietuvių visoje Sovietų Sąjungoje buvo 2,665,000**, tuo tarpu 1959 m. jų buvo 2,326,000. Taigi padidėjimas per 11 metų — 339,000. Toliau nurodoma, kiek lietuvių gyvena okup. Lietuvoje, būtent: 1959 m. Lietuvoje buvo 2,151,000 lietuvių, gi 1970 m. jų skaičius siekė 2,507,000, atseit, lietuvių skaičius padidėjo 356,000.

Pateikiamas ir lietuvių gyventojų skaičius Latvijoje. 1970 m. surašymo metu Latvijoje lietuviams esą pasisakė 41,000 gyventojų arba 1.7% visų Latvijos gyventojų. Kadangi maskviniame pranešime nenurodyta, kiek lietuvių gyvena paskirose Sovietijos respublikose (pvz., Kazachstane, Moldavijoje, Gruzijoje ir kt.), kyla klausimas: **kur gyvena tie lietuviai?** O jų gi pagal 1959 m. surašymo duomenis už Lietuvos ribų, Sovietijoje, gyveno 175,000 ir 1970 m. gyveno 158,000. Kiti gyventojai, ne lietuviai, pažymėti Kazachijos bei kitų respublikų gyventojų rubrikose.

Gimtoji kalba surašymų duomenimis

Duomenys, liečią surašinėjimo metais buvusius pareiškimus dėl gimtosios kalbos, liudija, kad lietuviai savo gimtąją kalbą laiko savo tautybės kalba daugiau už latvius ar estus. Lietuviai 1970 metais pasisakė **lietuvių kalbą laiką gimtąja** — 97.9 proc. (1959 m. — 97.8 proc.), latviai — 95.2 proc. (1959 m. — 95.1 proc.), gi estai — 95.2 proc. (1959 m. — 95.2 proc.).

Gyventojai ir rusų kalba

Pranešimo 14 skyrius teikia vaizdą — kiek paskiros tautybės Sovietų Sąjungos ribose naudoja antrąją — rusų bei kitas kalbas. Lietuviai 1970 m. pasisakė rusų kalbą laisvai moką — 35.9 proc., latvių skaičius didesnis — 45.2 proc., bet estų mažesnis — 29 proc.

Kitų tautybių tarpe būdingi bruožai: totorių pasisakė moką rusų kalbą 62.5 proc., vokiečių — 59.6 proc. gudų — 49 proc., ukrainiečių — 36.3 proc., armėnų — 30.1 proc., gi gruzinų — vos 21.3 proc.

Paskelbta, kad 1970 m. gyventojų surašymo metu gimtąją kalbą nurodė rusų kalbą — 141.8 mil. žmonių, iš jų 128.8 mil. rusų gyventojų ir 13 mil. kitų tautybių žmonių. Be to, 41.9 mil. žmonių nurodė rusų kalbą kaip antrąją kalbą, kurią jie laisvai moka.

Tautybių skaičius Lietuvoje, kiek pačių lietuvių

Pats svarbiausias mūsų atžvilgiu pranešimo 15-sis skyrius. Jis teikia tautybių kaitos 1959-1970 metų vaizdą. Pateikti skaičiai rodo, kiek lietuvių gyvena pačioje okup. Lietuvoje, kiek jų gyvena visoje Sovietų Sąjungoje (ir

Sibirą įskaitant...) ir, kas mums svarbu susekti, — koks rusų kolonistų skaičius šių dienų Lietuvoje.

Jei, kaip aukščiau minėta, 1970 m. lietuvių visoje Sovietų Sąjungoje buvo 2,665,000, gi pačioje Lietuvoje jų skaičius siekė 2,507,000, tai reiškia, kad įvairiose sovietų respublikose, žinoma, ir priverčiamo sovietų darbo stovyklose, jų buvo 158,000.

1959 m., kaip minėta, lietuvių už okup. Lietuvos ribų, Sovietijoje, buvo 175,000. Taigi jų skaičius sumažėjo 17,000.

Kolonistai Lietuvoje

Norėdami patirti, kiek Rusijos kolonistų dabar gyvena Lietuvoje, kiek jų gyveno 1959 m. gyventojų surašymo metu, turime suplausti atskirai nurodytus rusus, gudus ir ukrainiečius, žinoma, atmetę rusų ir gudų, senųjų Lietuvos gyventojų dar nuo Lietuvos laisvės dienų, skaičių.

Rusai gyventojai, plg. 1970 m. surašymo duomenis, sudarė 268,000 (arba 8.6 proc. visų Lietuvos gyventojų), gudų buvo 45,000 (arba 1.5 proc.) ir ukrainiečių 25,000 (0.8 proc.). Jeigu juos laikyti naujais ateiviais — kolonistais, jų skaičius sudarytų 338,000 arba 10.9 proc. visų Lietuvos gyventojų.

1959 m. bendras tų trijų tautybių Lietuvos gyventojų skaičius buvo — 279,000. Jei atimesti nuo seniau Lietuvoje gyvenančius gudus bei rusus sentikius (1942 m. statistikos duomenimis, vokiečių okupacijos laikmečiu gudų buvo 23,000, gi rusų — 81,000) tai visvien kolonistų skaičius Lietuvoje teiks grėsmingą vaizdą.

Kitos tautybės Lietuvoje

Lenkų Lietuvoje, 1970 m. duomenimis, buvo 240,000 arba 7.7 proc. (1959 m. jų buvo 230,000 arba 8.5 proc.). žydų gyventojų 1970 m. buvo 24,000 arba 0.8 proc., gi 1959 m. — 25,000 arba 0.9 proc. Taigi lenkų per 11 metų "nubyrėjo" 10,000, gi žydų — 1,000. Pagaliau, dar viena kategorija "kitos tautybės" — jų Lietuvoje 1970 m. buvo 19,000 (arba 0.5 proc.), 1959 m. — 26,000 (arba 1 proc.) Sumažėjimas — 7,000.

Rusinimo vyksmas Latvijoje ir Estijoje

Paskelbti duomenys dar liudija apie **ryškų rusinimo eigą** Latvijoje ir Estijoje. Latvių gyventojų okup. Latvijoje 1970 m. buvo 1,342,000, t. y. vos 56.8 proc. visų krašto gyventojų. Tuo tarpu 1959 m. latviai savo krašte sudarė 62 proc. visų gyventojų.

Panašiai ir Estijoje — 1970 m. estų gyventojų buvo 925,000 arba 68.2 proc., tuo tarpu 1959 m. jų nuosmė siekė 74.6 proc. Bendras Latvijos gyventojų skaičius 1970 m. siekė 2,364,000, Estijos — 1,356,000.

Rusų kolonizacija Latvijoje ir Estijoje ryški: rusų skaičius 1970 m. Latvijoje siekė 705,000 arba 29.8 proc., Estijoje — rusų 335,000 arba 24.7 proc. viso krašto gyventojų.

ELTA

JAV ginklų ir ginklavimo kontrolės įstaigos surinktomis žiniomis, 1970 m. visų valstybių išlaidos karo reikalams pasiekė 204 bilionus dolerių. 1968 metais kariuomenėje tarnavo 60 milijonų žmonių.

Pirmasis JAV astronautas, dabar jau generolas Shepard, minint pirmojo skridimo į tolimąją erdvę 10 metų sukaktį, atsisakė dalyvauti būsimuos skridimuose, norėdamas duoti progą jauniesiems astronautams. Jam dabar jau 47 metai.

MINTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

Jo pirmas numeris ką tik išėjo. Jis gaunamas ir Keleivio įstaigoje. Kaina \$2.00.

Šiame numery yra šie įdomūs straipsniai:

Kam reikalinga Mintis (vedamasis). J. Vilkaitis: Praeityje besidairant; J. Valaitis: Lietuvos politinių partijų išvystoje dabartis ir ateitis; J. Va.: Socialistų Internacionalas ir Lietuva; J. Vilčinskas: Socializmas Lietuvoje; J. Vlks.: Kipsą Bielinį prisiminus; Jonas Pakalka: Steigiamojo Seimo Lietuvos Socialdemokratų (LSPD) frakcija; Lietuvos pavergimas; Rusų demokratinių sąjūdžio jo programa; Pasaulio pasidarius (Socialistinio sąjūdžio apžvalga); Ed. Cinzas: Mergaitė su apelsinu; K. Barėnas: Sapnai; V. Žilinskaitė: Juokai.

Žurnalą leidžia Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užs. Delegatūra.

Redakcijos ir administracijos adresas: Mintis, Lithuanian House, 1 Ladbroke Gardens, London, W II, Gr. Britain.

Minties atstovai JAV-se: J. Valaitis, 1521 So. 50 Ave. Cicero, Ill. 60650.

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Žiauri mirties šmėkla
sukinėjasi mūsų tarpe

Balandžio 25 d. Chicago lietuviai iš televizijos ir spaudos sužinojo, kad Chyenne Wyo lėktuvo nelaimėje kartu su kitais lakūnais žuvo pulk. lt. Fabijonas Daužvardis, mūsų generalinio konsulo sūnus. Mes, lietuviai, visi užjaučiame konsulą dr. P. Daužvardį ir Juzę Daužvardienę, netekusius savo mylimo 41 m. amžiaus sūnaus.

Gegužės 8 d. Šv. P.M. Gimimo parapijos bažnyčioje už žuvusįjį buvo atlaikytos iškilmingos gedulo pamaldos. Žmonės netilpo bažnyčioje. Tai buvo aiškus ženklas, kaip jautri lietuvių visuomenė Daužvardžių nelaimę.

Tą pačią dieną netoli namų automobilis suvažinėjo žinomo orkestro vedėjo Balio Pakšto 13 metų amžiaus sūnų. Mašina vaiką vilko 60 pėdų. Jis buvo labai sužeistas ir šmonę teatgavo po 3 dienų. Linkime jaunuoliui greitai visiškai pasveikti.

Šv. Kryžiaus ligoninėje po operacijos nebeatgijo žinoma skautininkė Juodelytė Urbutienė, 41 m. amžiaus. Skautija neteko darbsios vadovės. Jos vyrui ir vaikams reikiame gilią užuojautą.

Jau arti Dainų šventė

Sparčiai visi ruošiasi didžiajam lietuvių susibūrimui — Dainų šventei, kuri bus liepos 4 d. Šimtams jaunųjų ir vyresniųjų dainininkų diriguos keli dirigentai. Jais parinkti vieni vyrai, nors Chicagoje turime ir žymią muzikę ir dirigentą A. Stephens.

Šventės bilietus galima įsigyti Marginiuose, 2511 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Bilietus pravartu įsigyti tuoj, nes vėliau galite nebegauti tokių, kokių norėsite.

Radijo ir televizijos
sukaktys

Lietuvių Rario Forumas atšventė trijų metų sukaktį. Jam vadovauja Marija ir inž. Antanas Rudžiai. Jiems tas radijas išlaikyti jau atsiėjo per 30.000 dol. Programa labai populiari. Lieka tik linkėti, kad Rudžiai ją dar ilgiai išlaikytų.

Lietuvių televizija atšventė 5 metų sukaktį gegužės 8 d. Nors tą savaitgalį buvo visokių renginių, bet ir į Lietuvos televizijos sukakties minėjimą atvyko keli šimtai asmenų. Minėjime nuotaika buvo pakili.

Narkotikų ir vėžio aukos

Chicagoje praeitais metais nuo narkotikų mirė 169 baltieji ir 107 juodieji. Nuo vėžio praeitais metais JAV mirė daugiau žmonių, negu žuvo karių Antrajame pasauliniame kare.

Ivairios mokslo įstaigos skelbia vis naujus išradimus tai ligai pažaboti, bet jos vis negali nugalėti. Šiame darbe yra ir atsižymėjusių lietuvių daktarų. Chicago's lmi-

grantų lyga viena jų — dr. Joną Valaitį — iškilmingai pagerbė. Tame pagerbime dr. J. Valaitis savo kalboje priminė dabartinę Lietuvos padėtį.

Nauja senelių globos
įstaiga

Lietuvos Dukterų draugija nupirko nedidelį namą, kuriame įrengė savo būstinę. Jai reikės išgyti ir didesnį namą, nes globos reikalingų lietuvių yra daug. Dabar draugija globoja 40 senelių. Alvudo draugija taip pat nupirko namą senelių prieglaudai. Ji yra nusipirkusi ir žemės sklypą, bet neturi reikalingo kapitalo namams statyti. O to kapitalo reikėtų per \$200,000.

Kada baigsis ši kova?

Skaudu, kad Amerikoje reikia kovoti su katalikų bažnyčios vadovais, kurie pažeidžia lietuvių papročius ir valdo lietuvių sudėtus turus kaip savo. Jau daug parapijų nuėjo į svetimas rankas. Kiek sunkiai uždirbtų dolerių joms buvo iš širdies lietuvių suaukota, kad lietuviškas žodis skambėtų tose bažnyčiose!

Šv. Kazimiero kapinių sklypų savininkų kova dėl tradicijų eina ketveri metai. Daug kas daryta, bet susikalbėti su kardinolu Cody negalima. Jis daro savo. Nors tiek tiek laisvų atgauta, bet raštu jis jų nepatvirtina. Vadinasi, laukia, kad kovotojai nustos kovoje, ir vėl galės klabiais vilkti grabus ir pardavinėti sklypus nelietuviams.

Kapinių reikalų gegužės 16 d. Gage Parke įvyko didelis lietuvių susirinkimas, kuriame nutarta vėl pikeuoti kardinolo įstaigą gegužės 22 d. ir pasiųsti rezoliuciją Vatikano atstovui Washington.

Buvo balsų, reikalaujančių imtis griežtesnių priemonių prieš diecezijos savivalimą kapinėse ir siekti sustabdyti tolimesnį kapinių išpardavimą statybininkams. Diecezija jau pardavė kapinių žemės mokyklai statyti, niekieno neatsiklausiusi.

Mokiniams nepatiko
Sovietų Rusija

Chicago Tribune gegužės 16 d. rašo, kad Lane technikos mokyklos 20 mokinių su lietuvių instruktorium Jurgiu Maželiu lankėsi Sovietų Sąjungoje. J. Maželis sako, kad visi moksleiviai nustebę pamatę tenyktį atsilikusį gyvenimą. Maistas ir patarnavimas buvęs labai blogas, ir visi džiaugiasi sugrįžę namo.

Tikriausiai jie jau nebedemonstruos čia Amerikoje už komunizmą, patys savo akimis jį pamatę.

Kas bus birželio - liepos
mėnesiais?

Birželio mėnesį bus visokių renginių. Birželio 5-6 dienomis Marijos mokyklų bus Čiurlionio ansamblio koncertas.

Birželio 12-13 d. Jaunimo

centre bus minima lietuvių tautos sukilimo ir tremimų į vergų darbus 30 metų sukaktis. Čia kalbės iš New Yorko atvykęs dr. Kazickas.

Birželio 20 d. Conrado Hiltono viešbuty bus šaunus debiutančių barketas, vadinamas Gintaro balium, kurį ruošia Chicago's Moterų klubas. Tos rūšies banketai jau ruošiami 15 metų.

Birželio 6 d. didžiausia Donelaicio vardo lituanistinė mokykla rengia savo sporto ir dainų šventę Marijonų ūkyje.

Birželio mėnesį bus ir Balfo gegužinė.

Liepos 4 d. bus Dainų šventė, o liepos 11 d. — Lietuvių televizijos.

Taigi prieš akis daug įdomių renginių. Tikėsime, kad jiems visiems gerai seksis.

Pagerbė teisininkus

Lietuvių teisininkų draugija balandžio 25 d. Šarkos restorane pagerbė 75 metų amžiaus sulaukusius teisininkus: dr. Petrą Daužvardį, Kazį Juknį, Praną Kavalūną ir Antaną Laucevičių.

Bal. Brazdžionis

WATERBURY, CONN.

Jau ir po Grandinėlės
koncerto

Grandinėlės spektaklis į Kennedžio aukstesniosios mokyklos salę sutraukė per 1.200 žiūrovų. Neabejotina, kad jų 98% buvo lietuviai, o pranešėjai kalbėjo angliškai, programa ir oiletai buvo angų kalba. Tai paliko lietuviams kartelio. Gaila, kad Lietuvių Bendruomenė šitaip puoselėja lietuvių, kad bijo pasirodyti, jog lietuviškas mes esame gimę, lietuviškas norime ir būt.

Grandinėlės vadovas — Sagys, orkestro — Babickas. Daug ką būtų galima parašyti apie programos atlikimą, apie šokių ir drabužių spalvingumą, muzikos malonų skambesį, bet to neužtenka žiūrovo išgyvenimui patvaizduoti. Reikia pačiam Grandinėlę pamatyti šokių sukuriuos.

Reikia linkėti, kad Grandinėlė ilgai ilgai nesustotų garsinusi lietuviško šokio.

Connecticut valstijos gubernatorių įvyki pasveikino telegrama. Ją perskaitė Balandridge.

Oras Grandinėlės spektaklio dieną pasitaikė tikrai baurus: lietus pylė kaip iš kibiro. Juokdariai sakė: "Žiūrėkit, kaip Dievas praušia Bendruomenės vadovus už lietuvių kalbos paniekimą".

Waterburio laikraštis dviejose laidos išspausdino paveikslus ir trumpus aprašymus.

Pelno negalutiniais daviniais Bendruomenės kasaliks per 2.500 dolerių.

Acū Bendruomenės vadovams už Grandinėlę.

Po koncerto Šv. Juozapo parapijos salėje buvo vaišės ir pramoginiai šokiai.

K. Bagdonas

Inž. Douglas Taylor aiškina sen. Hartui iš Michigano (dešinėje), kad šitas automobilio buferis yra pigesnis ir saugesnis, negu valdžia nustatė reikalaujanti 1973 m. pradedant. Jį išrado minėtas inžinierius ir jo tėvas. Bandymai parodė, kad naujasis buferis atlaiko net 10 mylių greičio smūgį neįlinkdamas.

Porto Ricoje gimęs Pablo Jusino (dešinėje) ir jo žmona New Jersey valstybinėje loterijoje laimėjo vieną milijoną dolerių. Jusino Philadelphijoje turi geležinių dalykų krautuve.

NEW HAVEN, CONN.

Naujos valdybos

Balandžio 23 d. buvo Lietuvių Bendruomenės apylinkės sunirinkimas, kuriame dalyvavo apie 50% apylinkės narių. Pirmininkavo A. Naikus, sekretoriavo J. Saulys.

Apie valdybos veiklą pranešė pirm. A. Gruzdis, apie kultūros, švietimo ir jaunimo reikalus — A. Lipčienė. Sekr. J. Saulys pranešė neturėjęs sunkumų nario mokytis išrinkti. Kontrolės komisijos protokola perskaitė Z. Markevičius. Atskaitomybė vedama tvarkingai.

Į apygardos suvažiavimą gegužės 16 d. New Britaine atstovais išrinkti dr. G. Vėbrienė, A. Ramanauskas ir J. Saulys.

Birželio mėnų sukaktį nutarta minėti kitaip, negu iki šiol. Siemet sueina 10 metų, kai New Havene prie lietuvių bažnyčios pastatytas gražus lietuviškas kryžius Sibiro tremtiniais ir laisvės kovose žuvusiems prisiminti. Prie jo pastatymo daug kas prisidėjo darbu ir aukomis. Dalis jų jau amžinai išsiskyrė iš mūsų tarpo,

nebesugrįš pas mus ir dail. Kazimieras Jatužis, sukūręs kryžiaus projektą.

Norima su gyvaisiais susitikti, mirusius tinkamai pagerbti. Todėl nutarta birželio 20 d. surengti pietus su menine programa. Garbės šeiminiuke paprašyta Jadvyga Silkienė, vyr. šeiminiuke A. Plečkaitienė. Jos pasiskvies talkininkų.

Pamaldos bus kaip ir kitais metais 10:30 val. rvt, po pamaldų prie kryžiaus bus padėtas gėlių vainikas.

Valdybon išrinkti: Antanas Gruzdis, Albina Lipčienė, Augustas Ramanauskas, Jonas Saulys ir dr. Genovaitė Vėbrienė. Kontrolės komisijon — Jonas Goldupas, Zenonas Markevičius ir Algirdas Naikus.

Susirinkimas buvo labai darnus, nebuvo tuščių kėbų, nereikalingo gėnė.

Naujajai valdybai linkėtina našaus darbo.

Po susirinkimo dalyviai dar ilgai šnekučiavosi girksnėdami kavutę ir nenoriai skirstėsi. Spėju — visiems buvo malonu.

A.L.K.M. S-gos kuopa

Tos sąjungos 33-ji kuopa jau sausio mėnesį išsiskyrė žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Kanados lietuvių socialdemokratų vienam pradininkui, vadovų ir Centro valdybos nariui

JONUI NOVOGRODSKIUI

mirus, jo žmonai, sūnui, dukrai, broliui, seseriai ir jo vienminčiams gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Kanados Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos

Centro Valdyba

jų metų valdybą, geriau pasakius, — paliko senąją.

L.M.K.M. Klubų federacija

Klubų valdybą sudaro: pirm. dr. G. Vėbrienė, vicepirm. L. Židonytė, sek. V. Zemliauskienė, išd. V. Mackevičiūtė ir narė A. Lipčienė.

Klubas galvoja rugsėjo mėnesį čia sušaukti Conn. L. M. K. F. klubų suvažiavimą, jei tam pritars kiti klubai.

Klubas surengė poeto H. Radausko minėjimą. Jame paskaitą skaitė prof. Aldona Augustinavičienė. S. Valiukienė papasakojo savo kelionės po Vokietiją, Italiją ir Šveicariją išpuščius.

Klubas yra Lietuvių Fondo narys.

Albina Lipčienė

TEANECK, N.J.

Mirė J. Grabauskas

Balandžio 29 d. mirė senas Keleivio skaitytojas Juozapas Grabauskas, 80 metų amžiaus, į Ameriką atvykęs prieš 57 metus. Velionis mėgo muziką, turėjo suorganizuotą orkestrą, yra buvęs SLA finansų sekretorius.

Jis paliko liūdinčią žmoną Antaniną Matusevičiūtę-Grabauskienę, dvi dukteris, sūnų, dvi seseris Amerikoje ir 2 seseris ir brolių Lietuvoje. Jiems reikiame gilią užuojautą.

JAV KATALIKAI

JAV-se yra 48,214,729 katalikai, arba 23.5% visų gyventojų. Kunigų yra 58,161, vienuolių vyrų — 10,136, moterų — 153,645. Katalikiškų mokyklų yra 12,293, jų tarpe 9,271 parapijos mokykla, 349 kunigų seminarijų, 283 kolegijos ir universitetai.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30.000 žodžių kaina \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai anglų kalbų žodynas, Viliaus Peteraicio, 11 laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

ST. CATHARINES, ONT.

L. Bendruomenė paminėjo
Motinos dieną

Gegužės 9 d. vienuolyno patalpose buvo iškilmingai paminėta Motinos diena. Ji pradėta iš ryto pamaldomis, o po to buvo iškilmingas susirinkimas.

LB apylinkės pirm. J. Šarapnickas, pasveikinęs motinas, pakvietė jaunosios kartos visuomenininkę dr. Matulionytę - Čiuplinskię iš Toronto skaityti paskaitos. Ji savo žody pabrėžė motinų atsakomybę už savo vaikus, jų reikšmę lietuvių bei išlaikyti. Kvietė motinas kreipti dėmesį į vaikų taisyklų lietuvių kalbą.

Po paskaitos buvo graži meninė dalis, kurią paruošė Stasė Zubrickienė, padedant lituanistinės mokyklos mokytojai V. Alonderienei ir Jeronimui Bieliūnui iš Wellando. Programa sudarė dainos, deklamacijos ir tautiniai šokiai.

Paskaitininkei ir programos rengėjams buvo įteikta po puokštę raudonų rožių.

Šiais metais Motinos dienos minėjime dalyvių buvo daugiau, negu bet kuriais kitais metais. Tokį didelį dalyvių skaičių be abejo sutraukė viešnia paskaitininkė dr. J. Čiuplinskię ir vietos jaunimo apie 40 asmenų, atlikusių meninę programą.

LB labai domisi jaunimu ir jį visokeriopai remia. Pirmininkas padėkojo visiems programos atlikėjams ir mi nėjimo dalyviams.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Dalyvis

NORTH BAY, ONT.

Graži vasarvietė

North Bay miestas yra Ontario šiaurėje prie Nipissing ežero, turi 45,000 gyventojų. Tai labai gražiai tvarkoma vasarvietė. Vasara čia yra daug turistų. Ją mėgsta amerikiečiai iš Floridos ir Kalifornijos. Yra ir "treilerių" parkas. Kaikas "treileriuose" ir gyvena visą vasarą. Patogu ir pigu.

Apylinkės čia gražios, — miškai, žuvinėjas ežeras, o ras sveikas. Ypač senesnio amžiaus žmonėms čia malonu praleisti vasarą.

Čia sutikau daug visokių tautų žmonių iš įvairių JAV vietų, bet nė vieno lietuvių. Patartina ir jiems susidomėti šia vieta. Informaciją galima kreiptis adresu: 159 Monk St., North Bay, Ont., Canada.

P. V.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Mirė akademikas
Dzidas Budrys

Gegužės 15 d. Vilniuje mirė Mokslių akademijos tikrasis narys, profesorius, įžymus ekonomistas dr. Dzidas Budrys, gimęs 1903 m. gegužės 12 d. Velionis išimokslino ir subrendo nepriklausomoje Lietuvoje. Jam dalyvavo socialdemokratų sąjūdy, vėliau įsijungė į komunistų eiles. Jo plunksnai priklauso ne vieną stambų veikalą, tarp jų "K. Markso ekonominė teorija ir šiuolaikinis revizionizmas bei reformizmas", "Gyventojų pertekliaus teorija imperia- lizmo tarnyboje", "Fiziko- krato ekonominė teorija", "Politinės ekonomijos apy- braižas" ir kt.

Jis buvo apdovanotas Darbo raudonosios vėliavos ordinu, medaliu ir eile garbės raštų. Be to, jam buvo suteiktas ir nusipelnusio mokslo veikėjo vardas.

J. Paukštelio prisiminimai

Rašytojas Juozas Paukštelis, gyvenęs Kėdainiuose, šiuo metu eina 73 metus. Jis pastaruoju metu rašo prisiminimus apie G. Petkevičaitę - Bitę, Šatrijos Ragana, Joną Jablonskį ir numatė rašyti apie Tumą Vaižgantą, V. Mykolaitį - Putiną, A. Vienuolį - Žukauską, Juozą Tysliavą, Joną Šliupą.

(E)

Apdovanoti "nusipelnę"

Ministrų tarybos reikalų valdybos protokolinio skyriaus vedėjas Mefodijus Medvedevas už "nepriekaištingą ilgametį darbą" ir A. Aleksejus Zeniakinas "už ilgametį nepriekaištingą darbą valstybės saugumo orga- nuose ir dalyvavimą visuomeniniame gyvenime" ap- dovanoti garbės raštais.

Serga A. Venclova

Jau ilgesnį laiką sirgo ra- šytojas Antanas Venclova ir gulėjo ligoninėje, bet jo sveikata pastaruoju metu pagerėjo.

REMIJA TAUTOS FONDA

Visa eilė lietuvių š. m. kovo-balandžio mėn. atsiun- tė po 25 dol. ir stambesnes auksas Tautos Fondui, tuo būdu paremdami Lietuvos laisvinimo pastangas. Tiems aukotojams pradėtas siunti- nėti Eltos Informacijų biu- letenis.

Naujieji aukotojai, įsijun- gę į Lietuvos laisvinimo tal- kininkų - rėmėjų eiles, bu- vo: Jurgis Balbutas, Ne- wark, N.J., Algirdas Jonys, Delanco, N.J., Kazys Šipai- la, Hillside, N.J., Jonas Sta- rinskas, Dorchester, Mass.

Kiti aukotojai: dr. Petras Kaladė, So. Boston, Mass., Br. Kruopis, So. Boston, Mass., dr. Ald. Janacienė, Yonkers, N.Y., dr. G. Za- vadskas, Bayside, N.Y.

Visi paaukojo po 25 dol., gi dr. Zavadskas — 50 dol.

(E)

Tautybių tirpimas—
pažangos vyksmas?

Rusai pabrėžia: rusų kul- tūra ir kalba sovietuose ta- riamai veikia kitų tautybių gyventojus Sovietų Sąjun- goje. Sovietų spauda nese- niai paskelbė rusų statistikos pareigūnų pasisakymus, ry- šium su Vakarų žydų neriu- mu dėl žydų gyventojų skai- čiaus Sovietijoje sumažėji- mo (1959 m. duomenimis jų buvo 2.27 mil., gi 1970 m. — 2.15 mil.).

Aron J. Bojarski Izvies- tų dienrašty gegužės 7 d. teigė, jog sovietuose "asimi- liacija tautybių grupėse rei- škia natūralų ir pažangų vyksmą", gi kitas rusas, at- rodo, irgi žydų kilmės, Lev Volodarskij, centrinės sta- tistikos įstaigos Maskvoje pareigūnas, tą pačią dieną Pravdoje, pažymėjęs, kad 1959 m. gyventojų surašymo duomenimis 21.5 proc. žydų pasisakė kalbą savo tautine kalba, o 1970 m. — jau vos 17.7 proc., toliau teigė, kad rusų kalba sovietų tautybių tarpe virstanti antrąja gim- tąja kalba. Esą, "milijonai įvairių tautybių gyventojų laiko rusų kultūrą savo gim- tąja kultūra ir rusų kalbą — savo gimtąja kalba". (Tai ofi- cialūs pareiškimai, įdomūs ne tik žydams, bet ir lietu- viams bei kitiems. Vis dau- giau atidengiamą tautų rusi- nimo kaukė).

(E)

Ant. Sniečkus Gruzijos
pavergimo šventėje

Gruzijos pavergimo (ko- munistai vadina "tarybinės Gruzijos paskelbimo") 50 m. sukakties minėjime dalyva- vo ir Lietuvos delegacija — Antanas Sniečkus, Ukmer- gės rajono kolchozo Lenino Keliu pirmininkas, socialis- tinio darbo didvyris J. Kondratas ir Kauno Spalio 50-čio dibtinio pluošto ga- myklos darbininkė O. Kup- čionienė.

JAV-se su sovietine ekskursija lankėsi ir žino- mas lietuvių kalbininkas Ka- zys Ulvydas.

KAS KALTAS DĖL ORO
TARŠOS?

Cekoslovakijos Ostravos miesto majoras Kupka tuo reikalu turi aiškią nuomonę: dėl to kaltas kapitalizmas, ir tik komunizmas gali tą rei- kalą sutvarkyti. Tai jis ir ne- dvejojamai pareiškė ir į Ostravą atvykusiems Jung- tinių Tautų Prahoje sureng- tų svarstybų aplinkos taršos reikalu dalyviams.

Bet apžiūrinėdamį mies- tą, svečiai pastebėjo iš vieno fabriko kamino virstančius dūmų debesį. Nustebę jie atkreipė į tai majoro dėme- sį. Majorui nieko kito nebe- liko, kaip pripažinti, kad ir komunistams ne visus taršos klausimus pavyksta išsprę- sti, bet lyg pasididžiudamas pridūrė, kad per dvejus me- tus jam vis sekėsi išsisukti nuo pabaudų už oro teršimą ir nubaudė tik už vandens teršimą.

KAZYS ŠKIRPA

Pasipriešinimo kovos iniciatyva

(Tęsinys)

Laimingai išsineręs iš priešų nagų, kai jie jau buvo išskėsti mane pagriebti, aš galėjau grįžti į Berlyną, iš kur painformavau savo kolegas — kitus Lietuvos pasiunti- nius užsieny — apie to meto tikrąją padėtį Tėvynėje ir išpėti juos apie tai, kas grėsė jai artimiausioje ateityje, nors tomis dienomis dar ir nebuvo galutinai paryškėję, kaip sovietinis užpuolikas padarys galą Lietuvos valstybei. Kai tik po kelių dienų paaikėjo, jog sovietinis agresorius ruošėsi tą padaryti per galvotrukėisku greitu nu renkamą ir suaukiamą seimą, liepos 11 d. padariau St. Lozoraičiui, kaip likusios užsieny Lietuvos diplomatijos šefui, telegra- finį pasiūlymą sekančio turinio:

"Yra pavojaus, kad seimas, išrenkamas 14 liepos, bus skubiai suauktas nutarti Lietuvos prisijungimą prie Sovietų Rusijos. Tai numatant, reikėtų nurodyti visiems pasiuntiniams, taip atsitikus:

primo — formaliai pranešti vyriausybėm, kur jie ak- redituoti, kad rinkimai vyko po raudonosios armijos batų;

secundo — kad nutarimas negali būti laikomas teisė- tu, nes nėra tikrosios gyventojų valios išraiška;

tercio — užprotestuoti smurtą prieš Lietuvos nepri- klausomybę, ir

quarto — prašyti prijungimo nepripažinti."

Dar po kelių dienų, kai mane pasiekė žinia iš Kauno, jog išrinktasis seimas bus suauktas posėdžio liepos 21 d., nedelsiant išpėjau St. Lozoraiči, kad painformuotų apie tai visus kitus Lietuvos dipl. postus ir nurodytų jiems vi- siems būti pasiruošusiems protestus įteikti tuojau, kai tik pasitvirtins, jog sakytas seimas tikrai bus priverstas "pri- imti" nutarimą, kuris reikštų Lietuvos nepriklausomybės išsižadėjimą bei jos išdavimą. Man buvo pavesta budriai pasekti, kad persitikrinus, ar ir kada spėjamas gėdos nu- tarimas bus tikrai padarytas, kad apie tai tuojau prane- čiau St. Lozoraičiui skubiam ir solidariskam Lietuvos di- plomatijos protestų pareiškimo įvykdymui.

Liaudies seimo posėdžio eiga liepos 21 d. nebuvo per radiją transliuojama. Todėl tuojau pat patirti apie jam okupanto padiktuosius "nutarimus" užkergti Lietuvai so- vietinę vidaus santvarką ir kraštą įjungti į Sovietų Rusijos sąstatą dar negalėjau. Apie tai tepatyrčiau tik liepos 21 d. vakare iš Korsako specialaus pranešimo, kurį visą išklaui- siau asmeniškai, kad įsitikinęs, jog kalbami Lietuvos ne- priklausomybės nužudymo aktai tikrai buvo padaryti. A- pie patirtą iš Kauno radio nepaprastos reikšmės žinią tuojau telefonu pranešiau į Romą St. Lozoraičiui, kad ga- lėtų duoti galutinų nurodymų visiems Lietuvos diploma- tiniais postams visur pareikšti protestus.

Savo protestą įteikiau Vokietijos užs. reikalų minis- terijos valstybės pasekretoriui dr. Woermannui liepos 22 d. Jo tekstas jau nebe kartą buvo tilpęs lietuvių ir svetimų kalbų spaudoje. Todėl jo čia nebekartosiu.

Protestą įteikus, popiet pasiunčiau Užs. reikalų mi- nisterijos centrui Kaune atvirą telegramą sekančio turinio:

"Dabartinį seimą, kaip išrinktą po svetima militarine okupacija ir svetimos valdžios spauda, užslopinant kitokias negu komunistų partijos nuomonės reiškimą, skaitau nekompetentingu reikšti bet kurio klausimu mū- sų tautos tikrąją valią. Protestuoju prieš jo padarytus lie- pos 21 dieną nutarimus įvesti Lietuvoje sovietų santvarką ir Lietuvą įjungti į Sovietų Rusijos sąstatą, tuomi panai- kinant Lietuvos valstybinę nepriklausomybę. Sakytus nu- tarimus, kaip nekompetentingo organo priimtus, priešins esamai Konstitucijai ir mūsų tautos ir valstybės inter- esams, skaitau neteisėtais, mūsų tautai, mūsų valstybei ir man, kaip teisėtam Nepriklausomos Lietuvos atstovui, neprivalomais."

(Pabaiga kitame numery)

NEW YORK, N.Y.

New York Times dienraš- tis š. m. gegužės 11 d. pa- skyrė daugiau nei pusę pus- lapio aprašyti menininkų Vytauto ir Aleksandro Ka- šubų buto įrengimams New Yorke. Dienraštis, pateikęs tris buto nuotraukas, atkrei- pė dėmesį į Lietuvoje gimu- sių, kaip nurodyta, lietuvių menininkų sumanumą bei išradingumą.

(E)

ATSIUNTE PAMINĖTI!

Nuskandintas žiedas, no- velės, parašė Juozas Tininis, 200 puslapių, kaina kietais viršeliais \$3.50, minkštais — \$3.00.

Septintoji pradalgė, Nidos

leidžiamas literatūros met- raštis, kuriame rašo 24 poe- tai, prozininkai ir kt., 464 psl., kaina kietais viršeliais \$5.00, minkštais — \$4.50. Abi knygas išleido Nida,

adresas: Nida Press, 2 Lad- broke Gardens, London, W. II, Gr. Britain.

Viena pasaulyje, romanas,

parašė Danutė Brazytė-Bin- dokienė, 241 psl., kaina \$ 5.00. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas, (4545 W. 63 St., Chicago, Ill 60629).

Viršuje 3 sovietų žvejų laivai, kurie be atodairios plau- kia per JAV vėžių gaudytojų paspėstus tinklus netoli Nantucket, Mass., salos, padarydami didelių nuostolių. Tokie įvykiai pasikartojo ir tuoj po to, kai sovietai atsi- prašė ir pažadėjo būti atsargesni ir nekenkti JAV žve- jams. Apačioje JAV laivas plaukia į New Bedford uostą.

Lietuvių Fondo konferencija

Lietuvių Fondo pirmoji JAV rytų pakraščio konfe- rencija įvyko š. m. gegužės 15 d. New Yorke, Interna- tional viesbutyje, šalia Ken- nedy aerodromo. Dalyvavo Liet. Fondo vadovai, atvy- kę iš Chicago: tarybos pir- mininkas dr. G. Balukas, valdybos pirm. dr. K. Am- brozaitis, fondo steigėjas dr. A. Razma ir investicijų komisijos pirm. H. Daras.

Posėdžiuose, šalia LF va- dovų iš New Yorko, narių iš aplinkinių vietovių, dalyva- vo ir visa eilė žinomų ne tik New Yorko lietuvių veikėjų. Buvo atvykęs Lietuvos gen. konsulas New Yorke A. Si- mutis, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, JAV LB valdybos pirm. V. Vlertas ir kt. Visi jie nuosirdžiai sveikino L. Fondo pastangas finansiniai šelpiti lietuvių išlaikymą Amerikoje, jaunimą, lietu- viškas mokyklas, aplamai, — stiprinti lietuvių kultūros ba- rus šiame krašte ir linkėjo ateityje sėkmės jam greičiau pasiekti užsibrėžto tikslo — surinkti vieną milijoną dol.

Konferencijai pirminin- kavo pasikeisdami Vliko valdybos narys R. Kezys ir J. Brazauskas, prezidiuman dar buvo pakviesti A. Rugys ir J. Vytuvienė — sekretore.

L. Fondo konferencija New Yorke atidarė dr. J. Kazickas, vadovaujans LF New Yorke. Jis džiaugėsi, kad L. Fondas pasigėrėtinai auga, nugalėjęs 1969-70 m.

adresas: Nida Press, 2 Lad- broke Gardens, London, W. II, Gr. Britain.

Diskusijų metu pabrėžta, kad, po žydu, jokia kita tau- ta neįstengia parodyti tokio entuziazmo, kaip lietuviai. Tokio fondo neturi jokia ki- ta tautybė JAV-se.

L. Fondo jau yra \$675,000

L. Fondo valdybos pirm.

Sekė L. Fondo vadovybės pranešimai. Tarybos pirm. dr. G. Balukas pažymėjo, kad fondui ypatingai rūpi lietuvių išlaikymas išeivi- joje. Akys nuolat krypta į jaunimą. Per apie 9 metus

L. Fondo lietuvių kultūros vertybėms jau yra paauko- jęs apie 132,000 dol. Balu- kas atkreipė dėmesį, kad li- tuanistams remti fondas pa- rėmė Chicago universitetą, be to, Fordhamo universite- to liuanistikos kursams šią vasarą paskirta 4,500 dol.

L. Fondo valdybos pirm. dr. K. Ambrozaitis apžvelgė bendrą LF padėtį. Per astuo- nerius metus narių skaičius pakilo iki 2,800. L. Fonde dalyvauja 165 organizaci- jos. Daugiausia iš paskirų profesijų yra suaukoję JAV lietuviai gydytojai — jų įna- šiai sudaro per 108,000 dol. Tai sudaro apie 17 proc. visų aukų. Toliau seka kunigai, inžinieriai, architektai ir kt.

Fondo investicijų komisi- jos pirm. H. Daras plačiai apžvelgė LF finansinę istori- ją bei nuolatinį augimą. Dabar fondas jau yra sutei- kęs per 675,000 dol. pagrini- dinio kapitalo. Fondas kas- met daugiausia lietuvių kul- tūrai ugdyti paskirsto iš nuošimčių po 31,000 ir pan. dol., tuo tarpu prašančių pa- remti bendra suma siekia net 100,000 dol. Fondui pa- siekus vieną milijoną dol., metinė paramos suma sieks 50,000 dol.

Diskusijų metu pabrėžta, kad, po žydu, jokia kita tau- ta neįstengia parodyti tokio entuziazmo, kaip lietuviai. Tokio fondo neturi jokia ki- ta tautybė JAV-se.

Apie LF pelno paskirsty- mą kalbėjo vietoje negalė- jusio atvykti dr. J. Valaičio — fondo steigėjas dr. A. Razma.

Rezoliucijų komisija — pirm. dr. V. Paprockas, na- riai A. Sabalis ir J. Mauru- kas — pateikė suvažiavimo rezoliuciją. Joje iškelta Lie- tuvių Fondo reikšmė, sutar- ta, kad L. Fondas ugdo lie- tuvių kultūrą ir remia lietu- vibės išlaikymo pastangas.

K. Bradūnui įteikta Liet.

Rašytojų D-jos premija

Posėdžio metu buvo pre- mijų įteikimo iškilmės. Ra- šytojui Kazuii Bradūnui, at- vykusiam iš Chicago, buvo įteikta Lietuvių Rašytojų Draugijos metinė premija už jo naują knygą "Donelai- čio kapas." Premijos mceca- natas — L. Fondas, dabar kasmet rašytojų premijoms skiria po 1,000 dol.

Premiją įteikiant, kalbėjo L. Rašytojų D-jos pirm. T. L. Andriekus, OFM, ir pats lau- reatas K. Bradūnas. Andrie- kaus žodžiais, garbė L. Fon- dui, nes jis įvertino kūrybos jėgą tautai. K. Bradūnas pa- žymėjo, kad "stebuklais kar- tais galima tikėti — ir L. Fondas yra tokiu stebuklu". lu."

4,500 dol. premiją - auką paremti liuanistikos kur- sams Fordhamo universitete dr. Balukas įteikė L. Bend- ruomenės pirm. V. Volertui.

L. Fondo pirmasis rytų pakraščio sąskrydis baigtas banketu su menine dalimi. Jo metu L. Fondui buvo su- rinkta 7,280 dol.

(ELTA)

PATARIAMA ĮSIGYTI

šias K. Barėno knygas:

Tuboto gaidžio metai, premijuotas romanas, 438 psl., kaina minkštais virše- liais \$3.15, kietais \$3.75.

Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais vir- šeliais \$2.50.

10 knygų už \$2

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistiskas istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Zemaitės raštai karės me- tu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgiro mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blūmo), 35 psl., kaina 25 centai.

Sociaizmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir ko- munizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu par- duodamos už \$2.

MOTERŲ SKYRIUS

ALOYZAS BARONAS

Žanetos meilė

(Tęsinys)

— Juliukas, Juliukas, — pradėjo Žaneta. — Jūs visi manęs nekenčiate, aš esu kekšė, vot, kas aš esu. Manote, kad aš nežinau, kokia aš, o tik jūs žinote. Man spiaut ant jūsų. Aš ne tokių vyrų mačiau, kurie man klaupėsi ant kelių.

— Aš nežinojau, ką sakyti, o ji staiga pradėjo nebe piktai, o gaudžiai:

— Aš žinau, jūs visi manote, kad jūs šventi, o aš viena paleistuvė. O kai aš čia ateinu ir atrandu Juliuką, man gera. Vaikas nežūri, kad aš biauři, jis tik vienas švarus, ir todėl jis mane mėgsta. Aš neturiu draugo, aš galėčiau už jį mirti, nes vaikas nemoka apgaudinėti. Kai užaugs, tai ir jis bus toks pat biauřus, kaip ir jūs visi. Vaikas dar nežino jokių apskaičiavimų, vaikas myli tą, kuris jam geras. Jis geras. Jis nieko nenuvokia, o vis tiek supranta, kad aš esu žmogus. Jis mane labiau myli negu jus. — Žaneta nutilo, gėrė alų, užsidegė cigaretę, ir degtuko ir besiveržiančios pro langą saulės šviesoje mačiau ant jos apvutisio, tačiau dar pakankamai jauno skruosto ašaras.

— Vaikas yra vaikas, — pasakiau, nežinodamas, ką sakyti, išgėriau savo stiklą ir išėjau.

Po pietų vėl išėjau į gatvę. Visur dar buvo šviesu ir gražu. Ir mažiau, kaip gera pensininkui vien todėl, kad nereikia lindėti kokiam dūminiam fabrike. Negera žiūrėti, kad nebedirbi, bet gera žinoti, kad atėjo tavo pelyntas laikas pailsėti.

Iš lėto eidamas gatvę, sutikau Juliuko mamą.

— Na, tai einame ta pačia kryptimi, — pasakiau jai.

— Ne, vėliau aš užsuksiu pas mamą, dar turiu nueiti į krautuvę, — kalbėjo ji.

— O kur gi Juliukas? — paklausiau.

— Susirgo, varlius. Peršalo ar kas. Tėvas grįžo iš darbo, tai palikau, tegu pasėdi, nusibodo man visą dieną.

— Žinai su vaikais, pasveiks, — tariu.

— Praeis, — pasakė jaunoji motina.

Abu paėjom ligi gatvės kampo. Ji nuėjo į krautuvę, o aš vėl užsukau į alinę.

Čia jau buvo pora vyrų, grįžtančių iš darbo ir sustojusių išgerti stiklo alaus. Žaneta, matyt, buvo užsėdusi ant baro, kad ją dabar kėlė savininkė, sakydama:

— Žaneta, nemiegok, čia ne hotelis, pailsėjai ir gerai, žmonės jau pradėjo rinktis.

Mergina pasikėdė, apsitvarkė kiek plaukus, užsidegė cigaretę, iš butelio į stiklą susipylė likusį alų ir abejingai žiūrėjo pro sustatytus butelius į veidrodinę baro sieną.

— Kur gi tavo Juliukas? — nusijuokė vienas vyrų. Žaneta net nepasisuko į jį. Ji dar tebebuvo susėdusi ir tingi.

— Serga, — pasakiau, — buvau sutikęs mamą.

— Taip, peršalo mažius, — pasakė motina, — dukra skambino.

Dabar Žaneta pakėlė galvą.

— Serga? — ji pakartojo, lyg negirdėjusi mūsų pokalbio.

— Taigi, — atsakiau.

— Galėtum aplankyti, — vėl pasityčiojo vienas vyrų.

— Žinoma, galiu. Kodėl aš negaliu? Jis mane labiau gerbia negu jus. Berniukas žino, kas ko vertas, jūs — šiukšlės.

Žaneta pašoko nuo kėdės, atsistojo ir pasakė:

— Ot, eisiu ir aplankysiu.

— Kur tu dabar, Žaneta? — draudė šeimnininkė, — niekur neik, pasėdek. Ateis daugiau kas, bus linksmiau.

— Nekalbėk man, aš einu, kur man reikia, — numojė ranka ir išėjo.

— Va, tai ir išėjo daktarė berniuko lankyti, — vėl tarė vienas vyrų, ir mes visi nusijuokėm.

O Žaneta tikrai išėjo pas Juliuką. Inžinieriaus namai tebuvo tik už poros blokų. Mergina nuo vaikystės gyveno šiose priemiestyje ir jautėsi čia kaip savo kieme. Ji tebebuvo dar šiek tiek įkaušusi, kai pasiekė inžinieriaus namų duris. Nedidelio, naujo namuko duris pravėrė pats inžinierius.

— Ko norėtumėte? — paklausė.

— Aš atėjau aplankyti Juliuko.

— Kokio Juliuko? — nustebė inžinierius.

— Jūsų berniuko, kuris serga.

Inžinierius dar kartą žvilgtelėjo į susivėlusią ir deg-

Viršuje gailėstingoji sesuo aiškina, kaip abortų centre New Yorke atliekami abortai. Apačioje — gailėstingoji sesuo pasirodusi padėti vykdam abortą. Šitame centre per dieną galima padaryti 150 tokių operacijų.

J. Lapažinskas

LIETUVA

Beržynai, lygumos, kalva
Pakrantėj melsvo Nemuno...
Tai čia tėvynė mano.
Einu. Dairausi... ir šaukiu:

— Tu čia, gimtoji žemė?
Iš tavo mėlynų akių
Mes ryto saulę semiam...
Ji bočių ašarom pirқта,

Tėvai krauju ją laistė.
O mums — daugiau negu šventa
Jų iškovota laisvė.
Ji čia, čia — mūsų Lietuva.

Ji čia — gimtoji žemė.
Jinai kaip niekadoss sava,
Šventa lietuvių žemė.

dine smelkiančią Žanetą ir uždarė duris. Žaneta išsėidė, ji pradėjo garsiai šaukti:

— Kas tu, manai, esi, karalius, kad žmogaus neleidai į vidų? Kiaulė tu. — Ji piktai daužė duris ir taip garsiai šaukė, kad bematant gretimų namų languose pasirodė veidai ir praėiviai gatvėje pradėjo stabtelėti. Žanetos apsiaustas buvo atsisagstęs, blizulė išsipešusi, ji buvo piktą, tikriau — jniršusi. Inžinierius paskambino policijai. Po poros minučių sustojo policijos mašina. Mergina plūdosi, draskėsi, tačiau policininkai ją pasodino ir nusi-
vėžė. Ji jiems buvo gerai pažįstama.

Po pusvalandžio Žaneta paskambino į alinę, prašy-
lama, kad šeimnininkė atvežtų penkiasdešimt dolerių už-
statui, nes kitaip jos nepaleidžia. Ji buvo sulaukta už
netvarkingą elgesį.

— Ką tu manai, ji niekada man pinigų negrąžins, —
kalbėjo šeimnininkė.

— Jei ji negrąžins, aš atiduosiu, — pasakiau.

— Gerai, kai grįsi iš darbo vyras, nusiųsiu su pinigais,
ėgu dabar kiek atvėsta.

Po valandos Žaneta vėl sėdėjo alinėje ir, lyg nieku
nieko, užsivėrusi išsikrapštė paskutinius centus alui:

— Kiaulės jie visi, ir tavo žentas taip pat, — pasakė
amiai ir įmetusi į mašiną pinigą, pakvietė vieną vyrų
sokti.

Ji neatidavė pinigų alinės šeimnininkei, ir po poros sa-
vaicų aš sumokėjau dvidešimt penkis dolerius, nes teis-
mas ją tiek nubaudė ir kitą pusę grąžino. Bet, nors aš ir
buvau pensininkas ir pinigai buvo reikalingi, man jų ne-
buvo gaila. Aš buvau sumokėjęs už Žanetos meilę, liudi-
jančią, kad kiekvieno žmogaus širdyje yra kibirkštėlė
gėriui, nekaltumui ir grožiui.

(Galas).

Jaunimas ir mes

Visi esame susirūpinę sa-
vo lietuviškuoju jaunimu.
Kalbame, rašome, tačiau to-
li gražu nėra taip, kaip norė-
tume ar kaip turėtų būti:
jaunimas kuria mišrias šei-
mas, atsitraukia nuo lietu-
vių ir lietuviškos veiklos.

Natūralu ir žmoniška ieš-
koti pateisinimo ir pasiteisi-
nimo. Neginčijama tiesa,
kad mažesnėse kolonijose
„nubyrėjimo“ procentas vi-
ada didesnis. Aiškiname
visaip ir daugeliu atvejų tei-
singai, tik vieno teisinimosi
negalima priimti, kad tokio-
se sąlygose vaiko ir lietu-
viškai negalima išmokyti.
Skaityti ir rašyti išmokyti
sunkiau, bet daug kur yra
lietuviškos mokyklos, o ir be
jų tai galima padaryti. Tad
padėtis nėra be išeities. Lie-
tuviškai kalbėti nemoka tik
tie vaikai, kurių tėvai nenorė-
jo, kad jie mokėtų.

Kalbos nemokėjimas ir y-
ra pirmoji ir svarbiausioji
„nubyrėjimo“ priežastis. Ne-
mokėdamas ar labai silpnai
temokėdamas lietuvių kalbą,
vaikas ar jaunuolis jaučiasi
nepatogiai lietuviškai kal-
bančių draugystėje ir prade-
da jos vengti. Kartais silp-
niau mokantis kalbą, bet tu-
rėdamas gerų norų, prie lie-
tuviškos aplinkos prisitaiko
ir vėliau kalbą išmoksta, bet
tokių atsitikimų nedaug.

Kaip besiaikiškintume ir ką
bekaltintume, vis dėlto stip-
riausias ryšis su savo tauta
ir tautiečiais yra kalba, to-
dėl tėvai turėtų svarbiausia
ir rūpintisi, kad jų vaikai
mokėtų lietuviškai ne tik tai
kalbėti, bet ir skaityti ir ra-
šyti.

Mūsų, New Haven, Conn.,
lietuvių kolonija yra maža
ir lietuvišbės išlaikymo at-
žvilgiu visiems sąlygos yra
tos pačios. Bet mes didžio-
jame savo jaunimu, nors jo
tarpe ir pasitaiko retų nu-
krypimų. Ypačingai puikiai
mūsų reprezentuoja dvi lietu-
vaitės — Gina Merkevičiū-
tė ir Vaiva Vėbraitė.

Pirmoji jau antri metai
studijuoja prancūzų kalbą
New Londone. Ji yra gavusi
stipendiją sekantiems me-
tams prancūzų kalbos studi-
joms gillinti Sorbonos uni-
versitete Prancūzijoje. Gina
avo kolegijoj sudarė grupę
amerikiečių studentų ir iš-
mokė ją šokti lietuvių tauti-
nius šokių. Keletą kartų ši
grupė pasirodė savo kolegi-
os programose, o gegužės
1 d. šoko Yale universitete.
Gina Merkevičiūtė yra ir ge-
ai žinoma ateitininkų veik-
loje, ji visada aktyviai pri-
ideda ten, kur tik reikalinga,
kai kartais čia pat studi-
uojantieji savieji visai tal-
kon ar darban neprisiprašo-
mi.

Vaiva Vėbraitė yra jau-
nesnė ir tik šiais metais bai-
rė gimnaziją. Apie ją jau
neseniai buvo rašyta. Pasku-
niuojamą metų gegužės 5-8
dienomis, ji dalyvavo moks-
linės varžybose West Poin-
te, N.Y. Suvažiavime daly-
vavo gimnazistai iš visos A-
merikos. Vaiva buvo vienin-
telė lietuvaite ir buvo atžy-
mėta.

Iš daugelio pasiūlytų uni-
versitetų, tarp jų ir Yale, ji

tolimesnėms studijoms pa-
sirinko MIT. Reikia manyti,
kad Bostone Vaiva Vėbraitė
ras dar platesnę dirvą lietu-
viškai veiklai.

Berašant šiuos žodžius,
kilo mintis pasiūlyti visiems
vietovių korespondentams
paminėti spaudoje pavardes
lietuvių studentų, pažymint
vietoves, kolegijas ir univer-
sitetus, kur jie studijuoja ar
studijuos. Tokiu būdu vie-
tinis lietuviškas jaunimas
galės greičiau ir lengviau
susizižinti, užmegzti tarp sa-
vęs ryšius, pasinaudoti nau-
jų lietuviškos visuomenės
narių paslauga veikloje ar,
reikalui esant, ir jiems pa-
dėti.

Albina Lipčienė

DARŽOVIŲ GAMINIMAS

Kuo ilgiau laikomo s dar-
žovės šviežios, tuo mažiau
jose išlieka vitaminų. Dėl
to stenkitės iš karto jų daug
nėpirti ir laikyti daržovės
vėšioje ir sausose vietoje.

Nuvalykite ir piaustykite
daržoves tik prieš virimą.
Nelaikykite jų vandenyje —
dalis vitaminų ir minerali-
nių druskų vandenyje suyra
arba išstipsta. Nuvalytos
bulvės, pavyzdžiui, po die-
nos nustoja beveik 20 pro-
centų vitamino C, o supiaus-
tyti špinatai po valandos —
34 procentų. Tiksliai žiedi-
nius kopūstus (kalafiorus)
galima pusei valandos į-
merkinti į vandenį su druska
arba actu. Taip pašalinami
iš jų kirminai ir vikšrai.

Nevirkite daržovių keletą
valandų ir nepilkite į puodą
daugiau vandens, negu reiki-
a. Puodą sandariai užden-
kite dangčiu. Jei gaminsite
gerai uždengtuose induose,
vitaminų išliks du kartus da-
giau. Išimtis — pupelės. Jas
troškinkite neuždengta me-
puode — kitaip jos pajuosta.

Sudėkite daržoves ne į
šaltą, o į verdantį vandenį —
tai išsaugoja vitaminus.
Daug vertingų medžiagų pa-
silieka virale (tame skaičiu-
je beveik visi B grupės vita-
minai). Todėl jo nesileikite,
pasistenkite jį sunaudoti
sriuboms, padažams.

Salotas užpilkite majone-
za, grietine arba actu tikrai
prieš valgant. Jei jos pasto-
vės paruoštos dvi tris valan-
das, neteks beveik viso maist-
ingumo.

Sriubas, gamyruos, mėsa
neužmirškite apibarstyti dar
smulkiai supiaustytu svogū-
nu, petražolėmis, krapais.
Galima tam panaudoti ir ri-
likėlių lapus: jie net nau-
lingesni už pačius ridikė-
lius.

TAIP JAI IR REIKIA

„Pirmyn“ kolchoze atžy-
nimį geriausi kolchozinin-
kai.

— Pirmoji premija pripa-
žinta kiaulių šėrėjai Onai
Petrauskienėi. Ji gaura Le-
nino raštus, — paskelbė pir-
mininkas.

— Taip tai biauřybei ir
reikėjo! — staiga atsiliepė
viena tos išklmės dalyvių.

Crožėdamasis povo uode-
ga, atsimink, kad ji turi ir
apacią.

Wayne Anthony N. Carolinoje
rado 59 karatų emeraldą. Čia
matome jį suskaldytą į 13.14
karatų gabaliukus.

VERTI DĖMESIO IR ŠIE "AUKLĖJIMO" DAVINIAI

Kaip seniau riekas nesi-
stebėdavo ir neprotestuoda-
vo, jeigu mokinsys už tingi-
niavimą ar blogą elgesį gau-
davo nuo savo mokytojo "i
delną" liniuotę ar net rykš-
čių į kita vietą, taip dabar
jau beveik nesijaudinama,
jei mokiniai kur sumuša mo-
kytoją, nes tai irgi JAV mo-
kyklose beveik kasdieninis
reiškinys.

Štai, pav., tik New Yorko
mokyklose 1970 metais bu-
vo 287 mokytojų užpuolimai
ir primušimai, kuriuos įvyk-
dė jų mokiniai. 1971 metais
tas skaičius jau didėja 10%.
Mokytojai apdaužomi ne tik
iš pakampių akmenimis ar
lazdomis, bet būna atsitiki-
my, kad mokykloje prieš
juos mokiniai šoka su pei-
liais, o net ir kirvepente tai-
kydami į kaktą.

New Yorką ir mokyklų
vadovybę tik kiek daugiau
sujaudino, kai praėitą kovo
mėnesį poroje mokyklų mo-
kiniai savo mokytojas už-
puolė išprievartavo. Vienas
tokių "auklėtinų", taip pa-
sielgęs su savo klasės moky-
toja, buvo dar tik 15 metų
vaikėžas. Viena mokytoja
dėl tokių įvykių nusizudė.

Manoma, kad tik New
Yorko tokių pavojingų mo-
kinių yra keli tūkstančiai.
O čia visai dar neminimi at-
vejai, kai mokiniai seksua-
liniais ar kitais motyvais už-
puola mokines. Be to, daug
kriminalinių įvykių nutyli-
ma, bijant keršto.

Pridėjus dar rasinius ne-
susipratimus ir iš to kylan-
čias muštynes, visai supran-
tama, kad mokytojų unija
reikalauja mokykloms pa-
stovios policijos sargybos ir
ios pagalbos "auklėjimo
darbe".

DU ŽMONĖS GYVENA 252 METUS

Praeitą savaitę admiralas
Richard Jackson, gyv. San
Diego, Cal., minėjo 105 me-
tų sukaktį, o meksikietė Do-
na Estamalda — 147 metų
sukaktį.

Šmeižikai laikyti save nu-
skriaustais turi pilną pagrinda:
nė vienas jų kūrinys iki
šiol nebuvo premijuotas.

Vietinės žinios

Šį kartą buvo įdomus susirinkimas

Va, dažnai spaudoje skaitome ir kalbose girdime: bastono lietuvių didžiausia organizacija yra So. Bostono Lietuvių Piliečių draugija, kuriai priklauso 1,300-1,400 narių, kurios turtas siekia beveik pusę milijono dolerių, kuri grynais pinigais turi apie \$40,000, kurios įstatų antiras paragrafas sako, kad "draugijos tikslas — rūpintis kultūros ir sporto reikalais, skleisti švietimą lietuvių tarpe" ir t.t.

Kas mėnesį būna jos narių visuotiniai susirinkimai, kuriuos dažniausiai nesusi- renka nė 100 narių (net vadovybė renkant tedalyvauja trečdalis ar kiek daugiau narių), bet jie sprendžia visus iškeltus reikalus visos draugijos vardu. Iš susirenkančių dauguma yra ne tie, kuriems jau taip labai rūpėtų draugijos veikla, bet tie, kurie arčiau gyvena ir turi mažiau progų kur kitur išeiti. Jie ir yra uoliausi tų susirinkimų lankytojai ir skatin- tojai greičiau susirinkimą baigti ir eiti kavutės su pyragėliais ragauti.

Susirinkimuose jie jokių įdomesnių klausimų nekeičia, tad ir tie susirinkimai yra neįdomūs ir nuobodūs. Tik labai retai pasitaiko šio- kio tokio pagyvėjimo. Toks pasitaikė ir gegužės 20 d.

Kaip įprasta, jame buvo perskaitytos trumpos miru- sių narių, šį kartą Miko Ivaškos ir Povilo Vedlūgos bio- grafijos, visi sustojė ir susi- kaupę pagerbė jų atminimą. naujais nariais buvo priim- tos dvi moterys, fin. sekreto- rius A. Druzdis pranešė ba- landžio mėnesio apyskaitą, kuri rodė, kad pajamų buvo \$16,132 ir pelno liko \$1,472.

Įdomiau pasidarė, kai bu- vo perskaitytas paskutinis valdybos protokolas, iš ku- rio tarp kitko sužinota, kad valdyba atmetė Lietuvisti- nės mokyklos tėvų komiteto prašymą paskirti kiek lėšų dviem jaunuolėms, kurios mokytojauja ar mokytojaus liuanistinėje mokykloje, pasi- tobulinti šią vasarą specia- liuose kursuose Fordhamo universitete, geriau pasi- ruošti pedagoginiam darbu.

A. Matjōška tuoj paprašė leisti kalbėti, paaiškino liti- uanistinės mokyklos reikšmę, pabrėžė, kad yra mokinių, bet pradeda trūkti mokyto- jų, pasidžiaugė, kad atsiranda jaunuolių, kurie nori ge- riau pasiruošti tos mokyklos mokytojų darbui ir sutinka važiuoti į Fordhamo univer- sitetą pasitobulinti, tik jiems trūksta lėšų, tad siūlo skirti tam reikalui nors \$100.

Jį palaikė O. Ivaškienė ir S. Rackevičius, prieš — dr. A. Kapocius, A. Čaplikas.

Pirmininkas atrodė neob- jektyvus, nes vis dėlto A. Matjōškos pasiūlymą duoti balsuoti ir tik labai jo spira- mas ir jau nujausdamas dau- gumos nuotaiką, leido bal- suoti. Ir koks, manote, buvo nutarimas?

Tik 12 balsų tebuvo už \$100 skyrimą svarbiam lie- tuvybės tikslui, o visi kiti — kelios dešimtys — prieš.

Šitaip to susirinkimo dau- guma parodė, kaip ji su- prantanti svarbiausią šios

draugijos tikslą — rūpintis kultūra, skleisti švietimą lietuvių tarpe. Nėra jokios abejonės, kad draugijos is- torijoje šis susirinkimas ne- bus atžymėtas kaip šviesi akimirka.

Iš šalies stebint tuos gin- čus, liūdna buvo iš save lai- kančio inteligento, geru lie- tuviu, net nepriklausomoje Lietuvoje kurį laiką mokyk- los suola trynusio lūpų girdė- ti žodžius: "Jei čia baigė lie- tuvių mokyklą, tai turi lietu- viškai mokėti. Ko jiems va- žiuoti į tuos kursus?"

Jeigu jau toks "intelligen- tas" šitaip samprotauja, tai ko benorėti iš tų, kurie Lie- tuvos nėra matę, arba ku- riems nebuvo lemta pasimo- kyti nė pusės tiek, kiek mi- nėtam asmeniui.

Norėčiau dar vieną daly- ką pastebėti. Susirinkime buvo ir daugiau tokių, kurie būtų galėję dar geriau reika- lą paaiškinti, bet jie tylėjo. Nebuvo nė prašytojų atsto- vo, nes, matyt, tikėjo, kad toks jų prašymas bus neabe- jotinai teigiamai išspręstas.

Zinoma, ir pati valdyba turėjo reikalą geriau išsiaiš- kinti ir susirinkimui ji pla-čiau paaiškinti, bet ji to pa- daryti nepasistengė. Galima spėti, kad ir pati valdyba buvo nusiteikusi prieš pa- šalpos skyrimą.

Tarp kitų dalykų, V. Ba- jerčius prašė valdybą at- kreipti dėmesį į tai, kad visi baro padavėjai tarnyboje būtų blaivūs, kad nebūtų ne- susipratimų su svečiais.

S. Rackevičius paklausė, ar teisybė, kad iš salės pa- vogtas mikrofonas ir prez. Nixono paveikslas? Valdyba paaiškino, kad tai teisybė ir kad tai padarė salę išnuoma- vusieji, tik nepasakė, ar kal- tininkai sumokės nuostolius.

A. Matjōška pasiūlė, kad draugija parašytų laiškus kongresmanams ir senato- riams, prašydama paremti "The Ethnic Heritage Stu- dies Act of 1971 No H.R. 1499". Jei kongresas tą ista- tymą priimtų, tai mažumų kultūros ir švietimo reikalui būtų duota pašalpų iš val- džios lėšų. Pasiūlymas buvo priimtas.

J. Vanagas

Garsi filmų aktorė Sofija Loren rašo atsiminimus, ku- riuose labai daug vietos skia- ria valgiams (daug jų recep- tų), todėl bibliotekininkams bus galvosūkio, prie kurios rūšies veiklų juos priskirti:

John D. "Jack" Drummey, Spen- cer, Swain bendrovės viceprezi- dentas, Bostono biržos narys, pirmasis pasiskelbė kandidatu į Bostono miesto tarybą.

STASĖ MERKIENĖ AMŽINAI UŽMERKĖ

AKIS

Gegužės 20 d. Bostono lietuvių sujaudino netikėta liūdna žinia — tą rytą 9 val. iš gyvųjų tarpo atsiskyrė Stasė Merkienė, žinomo šachmatininko Kazio Mer- kio žmona, labai jautrios sielos ir gerasirdė moteris.

Velionė yra buvusi ilg- metė sportininkė ir niekad savo sveikata nesiskundė. Tik kovo 15 d. ją, ką tik grį- žusią iš darbo, netikėtai iš- tik smarkus priepuolis. Nū- vežus į Massachusetts Gene- ral ligoninę buvo konstatuo- ta trys ligos: širdies priepu- lis, kairės pusės paralyžius ir plaučių uždegimas. Pada- rius rentgeno nuotraukas ir įvairius tyrimus, paaiškėjo, kad ligonės plaučiai ir dalis smegenų apimti piktybinės vėžio ligos.

Sustiprėjus širdžiai ir pa- lėgavėjus paralyžiui, balan- džio 15 d. ligonė buvo išleis- ta namo, bet gydymo jai išpė- jo, kad ji gali nebesulaukti vasaros. Namie jos sveikata kiek pasitaisė, pradėjo net vaikščioti, bet gegužės 19 d. ji vėl pablogėjo, ir sulauku- si saulėto šeštinių ryto, Sta- sė Merkienė 9 val. išsklavo iš mūsi tarpo.

Dvi dienas velionės pala- kai Lubino laidojimo na- muose buvo gausiai lietuvių lankomi, o gegužės 22 d. po iškilmingų lietuviškų pa- maldų buvo nulydėti į amži-

no poilsio vietą Forest Hills kapinėse. Lydėjo net 26 ma- šinos.

Velionė buvo gimusi 1910 m. vasario 18 d. Kaune. Iš pat jaunų dienų ji buvo di- delyje sportininkė. Vos 15 me- jų būdama, ji jau buvo žy- miausia Lietuvos dviratinin- kė, pasiekusi kelis plento ir treko naujus rekordus. Tuo pat metu ji buvo ir žymi bė- gikė ir rutulio stūmikė. 1938 metais, žaisdama LFLS ko- mandoje, lietuvių tautinėje olimpidadoje laimėjo pirmą vietą, o tu pat metų rudenį Romoje Lietuvos moterų rinktinė laimėjo antrą vietą Europos krepšinio pirmeny- bėse. Toje komandoje daly- vavo Jazbutienė, Merkienė, Mileraitė, Astrauskaitė, Mo- tiejūnaitė ir Karumaitė.

1944-49 m. ji gyveno Vo- kietijoje Kirchheim ir Schwe- bischgunde stovyklose, uo- liai dirbo šalpos darbu, ypač Raudonojoje Kryžiuje. Be to, ji vadovavo ir tautinių šokių grupei.

Gegužės 2 d. Merkiams suėjo ir 35 metų gražaus ir laimingo šeiminio gyveni- mo sukaktis.

Didžiausiam skausme li- kusiam velionės vyrui Ka- zio, uoliam šachmatininkui, reikiame nuosirdžią užuo- jautą ir linkim kantriai per- gyventi šį skaudžiausią gy- venimo smūgį.

J. V.

Jurgio Jankaus kūryba L.B. Kultūros Klubo sezono uždaryme

Praeito šeštadienio Bosto- no L.B. Kultūros Klubo susir- inkimas buvo paskutinis šį sezoną. Jo programą atliko rašytojas Jurgis Jankus, re- tas svečias iš Rochesterio, kuris čia skaitė savo kūrybą.

Rašytoją gausiai susirin- kusiems klausytojams prie- statė klubo pirmininkas inž. V. Kubilius, suminėdamas didelį jo kūrybos derlių, o pats Jurgis Jankus, įžangai papasakojęs, kas jį kartais pažadindavo vieną ar kitą veiklą rašyti bei kokios ne- tikėtotos skaitytojų reakcijos susilaukdavo, paskaitė savo linksmos nuotaikos novelės "Po magnolijos žiedais", "Mažas nesutarimas" ir iš- traukė iš apysakos "Radi- nys".

J. Jankus, seniai dailiosios literatūros mėgėjas pažis- tamas geras pasakotojas, y- pač mokąs vykusiai supinti kūrinio intriga, aštriu įžval- gumu įsigręžti į savo vaiz- duojamų personažų vidų ir juos išoriniai nuspalvinti, — ir šį kartą suvylgėjo visomis

tomis geromis vpatybėmis.

Publiką ypač žavėjo jo pavaizduota graboriaus is- torijėlė "Po magnolijų žie- dais", meniškai atsklei- džianti šios nepaprastos pro- fesijos atstovo sielos raukš- les ir drauge pateikianti dė- mesį patraukianti įvyki.

Šis draugiškas ir betarpiš- kas kūrėjo literatūrinis po- kalbis su klausytojais dar kartą patvirtino, kad rašyto- jo, ir net vieno, dailusis žo- dis nebologiau tinka kultūri- nio parengimo programai, negu mūsų taip plačiai į- sipilietinę dainininkai arba mikliai atliekami "klumpa- koliai".

Meninei programai pasi- baigus, klubo pirm. inž. V. Kubilius pristatė klubo na- riams naują ateinančių metų valdybą, kurią sudaro: pir- mininkas inž. Jurgis Balčiū- nas, vicepirmininkės Dana Izickienė ir Meila Žiaug- rienė, sekretorė Regina Pe- rikonytė ir išdėmininkas inž. Jurgis Štuopis.

Šios vasaros paskutinė ekskursija į Lietuvą Kaina 776.00

ĮSVYKSTA IŠ BOSTONO RUGPIUČIO 26 DIENĄ.

Norintieji su šia grupe keliauti prašomi skubiai registruotis.

Kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

390 West Broadway,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Gana nereikalingai eikvoti kurui alyvą

1971

Alyva kūrenamos

šilto oro krosnys

Rytidienos įrengimas

Filnas įrengimas, įskaitant aly- vos burnerį, pūtėją, oro filtra, termostata, kontrolę ir darbą su- jungti rūsy su vamzdžiais..

10 metų garantija.

\$395.

Paskutinė modernaus alyva šildymo naujiena

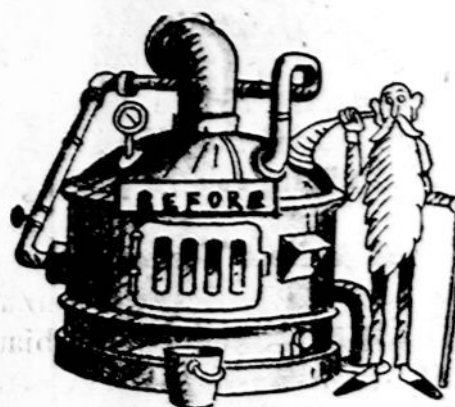
FORTUNA FUEL Co.

Alyva šildymo specialistai

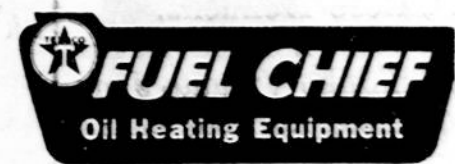
470 Adams Street, Quincy, Mass. 02169

Alyvos burnerio aptarnavimas ištisas 24 val. per dieną

Skambinti telefonu: 436-1204

Namams šildyti geriausias pirkinys

ISNUOMOJAMAS ATSKIRAS

VIENOS SEIMOS NAMAS —

10 KAMBARIŲ

Dorchester — Codman Square rajone išnuomojamas didelis sei- mai (arba dviem) vienos šeimos namas iš 7 kambarių ir virtuvės ir atskiro butelio trečiame auk- ste iš 2 kambarių, virtuvės ir vonios. Yra garažas. Dėl sąlygų skambinti telefonu 288-5999.

(23)

IESKOJUSIAM BUTO

Kas praeitą kartą skambino

tel. 268-3879 Keleivyje skelbto

išnuomojamo buto reikalui, malo- nekite vėl paskambinti tuo pa- čiu telefonu.

Pasiturtinti našlė ieško rimto gyvenimo draugo apie 60-70 me- tų amžiaus.

Kas jaučiasi vienišas ir ieško ramaus šeiminio gyvenimo, rašykite Keleivio adresu, paży- mint ant voko M.A.

(22)

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškų skyrių, kuriame laukia- me abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų iš- eivijos laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų, vi- suomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ

AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokė- jo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — En- dowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokes- čio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akciden- talės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Labai sunkiai susirgo
adv. Zuzana Shallnienė

Prieš pat spausdinant šį Keleivio numerį, gauta žinia, kad praėjusią sekmadienį, gegužės 23 d., advokatę Zuzaną Shallnienę ištiko sunkus širdies priepuolis. Ji paguldyta New England Medical Center ligoninėje, Harrison Ave.

Nuoširdžiai linkime ligonei greičiausiai nugalėti šią netikėtai užklupusią ligą.

Viešėjo New Yorke

Praėjusią savaitę į New Yorką buvo išvykę E. ir V. Vizgirdai, E. ir St. Santvarai ir I. Grižė-Treimienė.

Gegužės 22 d. jie dalyvavo daugininko Vytauto Jonyno 40 metų kūrybos sukakties parodos atidaryme. Šioje iškilnėje dail. Viktoras Vizgirda pasakė pagrindinę kalbą, kurioje apžvelgė ilgų metų daugininko V. Jonyno kūrybą.

Aukštinės Shallnų sukaktys

Gegužės 24 d. sukako 50 metų, kai Lietuvos garbės konsulas Antanas Shallna ir Zuzana Pušytė susituokė. Tais pat 1921 metais juodu baigė ir teisės mokslus: jis Cornell, o ji Bostono universitetą. Taigi šiemet advokatai Shallnais švenčia net dvi aukštinės sukaktis.

Mūsų nepastoviais ir net gerųjų praeities vertybių griovimo laikais laimingo 50 metų šeimyninio gyvenimo sukaktis yra jau retam žmogui likimo skirtas šviesus įvykis. Be to, malonu konstatuoti, kad tie 50 metų paliko atžymėti ir abiejų sukaktuvininkų brandžia visuomeninė veikla lietuvių ir amerikiečių tarpe, už kurią jubilatai taip pat nusipelnė didelės pagarbos.

Šia proga ir mes sukaktuvininkus nuoširdžiai sveikiname ir linkime dar daug laimingų metų.

"Gintaro" koncertas
nepaprastai gerai pasisekė

Praėjusią sekmadienį Lietuvių Filicijų d-jos salėje įvykęs Montrealio jaunimo dainos ir šokio sambūrio "Gintaro" koncertas praėjo su didžiulių pasisekimu. Į šį koncertą iš Bostono ir net tolimų apylinkių prisirinko tiek publikos, kad nebesutiko erdvioje salėje. Visa programa buvo palydėta karščiausiais plojimais.

Plačiau apie šį koncertą parašysime kitame numery.

Dr. J. Girmius kalbės
Chicagoje

Dr. Juozas Girmius gegužės 29 d. dalyvaus Chicagoje JAV LB Centro valdybos surengtose svarstybose, kuriose bus nagrinėjama "Išsilavinimo kultūrinė politika".

Be jo, tose svarstybose dalyvaus Lietuvių Fondo c. valdybos pirm. Kazys Ambrozaitis, JAV LB Švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas, "Metmenų" redaktorius prof. dr. Vytautas Kavolis. Svarstybos vadovaus dr. Kęstutis Keblys.

Pagerbsim našliu karalienę

Sandaros Moterų klubas rengiasi pagerbti našliu karalienę Adelę Paskevičienę ir karalių Kazimierą Glodę. Banketas bus sekmadienį, birželio 6 d. 4 val. popiet Sandaros salėje, 124 F St., So. Bostone.

Bus valgių ir gėrimų. Rengėjos kviečia visus atsilankyti ir smagiai praleisti tą sekmadienio vakarą.

Ramūno Kalvaičio paskaita
inžinieriams

Inž. Ramūnas Kalvaitis skaitė paskaitą IEEE tarptautinėse ultratrupų bangų svarstybose (simpoziume), kurios buvo gegužės 17-20 dienomis Washingtone.

Inž. R. Kalvaičio paskaita įtraukta į tarptautinio in-

žinierių suvažiavimo, kuris bus rugpjūčio mėnesį Švedijoje, darbotvarkę.

Malonu, kad mūsų jauno inžinieriaus sugebėjimai yra taip aukštai vertinami.

Ne Kubilienė, bet
Kubiliūnienė

Praeitame numery išspausdintoje St. Liepo padėkoje įsibrovė klaida. Ten išspausdinta, kad tarp kitių reikiama padėka I. Kubilienei, o turėjo būti I. Kubiliūnienė. Už klaidą atsiprašome.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

STASEI MERKIENEI

mirus, jos vyrui Kaziu Merkiui reikiu
giliausią užuojautą.

Elena Kalvaitienė

Ramovėnui Kaziu Merkiui, jo mylimai
žmonai

STASEI MERKIENEI

mirus, L. V. S-gos "Ramovės" Bostono skyriaus vardu
reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

Valdyba

Lietuvos kariuomenės kūrėjui - savanoriui Kaziu

Merkiui, jo mylimai žmonai

STASEI MERKIENEI

mirus, reikiame gilią užuojautą.

Kūrėjų - Savanorių S-gos Bostono Skyrius

JURGIUI PAKNIUI

mirus, jo žmonai Adelei, motinai Ievai, broliam
Steponui, Juozui, Jonui ir jų šeimoms,
giminėms bei draugams liūdesio sužadinti reikiame
nuoširdžiausią užuojautą.

J. Kiznis, A. Mačionis

COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienuolika oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius iš visos Worcesterio ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai ateina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniai — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prieaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius
ir visus papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus pataisymus, remontu ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Sankaitė visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
IPEDINIS
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniai nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

Laisvės Varpas
Lietuvių Radio
Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.
AM 1,430 KC ir FM 107.9 MC
Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELIENĖS DAINŲ
PLOKŠTELĖ
Keleivio administracijoje
galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbičios Karde-
lienės įdainuotų dainų ir ari-
jų plokšteles. Kaina \$6.00.
Paštu nesijūčiame.

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsąkytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniams apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinskis

COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.
AND
TRAVEL INFORMATION
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS
siūncia betarpiškai
iš BOSTONO į LIETUVĄ
ir kitas Rusijos okupuotas
kraštus
Pristatymas greitas ir
garantuotas
Prekės parduodamos nu-
žemintomis kainomis. Numa-
toma, kad skarelių kainos
pakils.
Atidaryta darbo dienomis
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šeštadieniais
nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
Kitomis valandomis pagal
susitarimą telefonu.
389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-5620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis ipilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500

D A B A R

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka $5\frac{1}{2}\%$

už visus kitus indėlius moka $5\frac{1}{4}\%$

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mas. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dažau ir Taisau
Namui iš lauko ir viduje.
Lipdau popierius ir taisy-
viską, ką pataisyti reikia.
Naudoju tik geriausią
medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square
Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEENA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieriaus Siuvenai
Stiklas Langams
Visokio reikimo va namams
Reikmenys, plumbieriams
Visokio reikimo daiktai

DRAUDIMO AGENTŲRA
Atlieka įvairių rūšių
draudimus
Kreiptis sena adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO
ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos atsikvies-
ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums
patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų
lektuvų bilietai (air tickets) išrašomi
belaikiant — be jokio papildomo
mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant pre-
kes tiems siuntiniams (skrydžių, lietaus, meztiniais,
įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus
siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyriu
Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Šeštadieniais 8—12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis